

Meijburg & Co
Belastingadviseurs

Pro Memorie

Alle fiscale feiten en cijfers op een rij

meijburg.nl

januari 2016

Inhoudsopgave

1	Inkomstenbelasting	5
1.1	Loon en bijtelling privégebruik auto van de zaak	6
1.1.1	Bijtelling op jaarbasis	6
1.1.2	Aftrek eigen bijdrage privégebruik auto	7
1.2	Winst uit onderneming	7
1.2.1	Bijtelling privégebruik auto	7
1.2.2	Bijtelling privégebruik woning	7
1.2.3	Forfaitaire winstbepaling zeescheepvaart	8
1.2.4	Bijzondere fiscale waarderingsvoorschriften	8
1.2.5	Mkb-winstvrijstelling	9
1.2.6	Van winst aftrekbare kosten privévervoermiddel	9
1.2.7	Investeringsaftrek	10
1.2.8	Ondernemersaftrek	12
1.2.9	Oudedagsreserve	15
1.3	Eigen woning	15
1.3.1	Eigenwoningforfait	15
1.3.2	Tariefaanpassing aftrek kosten eigen woning	16
1.3.3	Kamerverhuurvrijstelling	16
1.3.4	Kapitaalverzekering eigen woning	16
1.4	Reisaf trek	17
1.5	Uitgaven voor inkomensvoorzieningen	18
1.5.1	Premies voor lijfrenten ¹⁾	18
1.5.2	Extra lijfrentepremieaftrek bij stakende ondernemers	18
1.6	Inkomen uit sparen en beleggen	19
1.6.1	Forfaitair rendement	19
1.6.2	Rendementsgrondslag	19
1.7	Heffingvrij vermogen	21
1.7.1	Ouderentoeslag (vervallen m.i.v. 2016)	21
1.7.2	AOW-leeftijd	22
1.8	Persoonsgebonden aftrek	22
1.8.1	Uitgaven voor monumentenpanden	22
1.8.2	Uitgaven voor specifieke zorgkosten	22
1.8.3	Weekenduitgaven voor gehandicapten	23
1.8.4	Scholingsuitgaven	23
1.8.5	Giftenaftrek	23
1.9	Verliesverrekening	24
1.9.1	Verliesverrekening	24
1.9.2	Verliesverdamping	24
1.10	Tarieven in de boxen	25
1.10.1	Box 1: belastbaar inkomen uit werk en woning	25
1.10.2	Premiepercentages volksverzekeringen	26
1.10.3	Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	26
1.10.4	Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	27
1.11	Heffingskortingen	27
1.11.1	Heffingskortingen in verband met beleggingen	29
2	Toeslagen	30
2.1	Zorgtoeslag	30
2.2	Kindgebonden budget	30
2.3	Kinderopvangtoeslag	30
2.3.1	Maximumuurtarief kinderopvang	31

2.4	Huurtoeslag	31
2.5	Vermogenstoets voor zorg-, huurtoeslag en kindgebonden budget	31
3	Vergoedingen, verstrekkingen en aftrekposten	33
3.1	Beperking van aftrekposten	33
3.2	Eindheffing op verstrekkingen aan anderen dan eigen werknemers	35
3.3	Werkkostenregeling	35
3.3.1	Tabel gerichte vrijstellingen	36
3.3.2	Tabel nihilwaarderingen	37
3.3.3	Tabel forfaitaire waarderingen	37
3.3.4	Tabel intermediaire kosten	38
3.4	Schematisch overzicht werkkostenregeling	38
4	Loonbelasting	39
4.1	Loonheffingskorting	39
4.2	Afdrachtvermindering loonheffing	39
4.2.1	S&O-afdrachtvermindering (niet-starters) ¹⁾	39
4.2.2	S&O-afdrachtvermindering (starters) ¹⁾	40
4.3	Gebruikelijk loon	40
4.3.1	Gebruikelijk loon voor aanmerkelijkbelanghouders	40
4.3.2	Vaststelling gebruikelijk loon vanaf 2015	40
4.3.3	Gebruikelijk loon EUR 5.000 of lager	41
4.4	Pseudo-eindheffingen	41
4.5	Vrijwilligersregeling	41
4.6	Modelstaat voor loonberekening 2016	42
4.7	Bestanddelen van het loon 2016	43
4.8	Werknemersverzekeringen	43
4.8.1	Premieheffingen	43
4.8.2	Uitkeringen ZW/WW/WIA	44
5	Vennootschapsbelasting	45
5.1	Aftrekfaciliteiten en waarderingsvoorschriften	45
5.2	Verliesverrekening	45
5.3	Tarieven	45
5.3.1	Reguliere tarieven vennootschapsbelasting	45
5.3.2	Boxtarieven vennootschapsbelasting	45
6	Dividendbelasting	46
7	Omzetbelasting	46
7.1	Tarieven en regelingen	46
7.2	Correctie privégebruik auto van de zaak	46
7.2.1	Hoofddregel correctie privégebruik auto van de zaak	46
7.2.2	Forfaitaire correctie privégebruik auto van de zaak	47
8	Belastingen van rechtsverkeer en kansspelbelasting	47
9	Erf- en schenkbelasting	48
9.1	Vrijstellingen schenkbelasting ¹⁾	48
9.2	Vrijstellingen erfbelasting	49
9.3	Vrijstelling bij bedrijfsopvolging	49
9.4	Tarieven	49
9.4.1	Tarief erf- en schenkbelasting 2016	49

9.4.2	Tarief erf- en schenkbelasting 2015	50
9.4.3	Tarief erf- en schenkbelasting 2014	50
10	Uitkeringen op grond van sociale wetten	51
10.1	AOW	51
10.2	Anw	51
10.3	Bijstandsuitkeringen en normbedragen	52
10.3.1	IOAW- en IOAZ-uitkering per maand	52
10.3.2	Participatiewet	53
10.4	Minimumloon per maand	53
10.5	Kinderbijslag (AKW)	54
10.5.1	Uitkeringen per kwartaal	54
10.5.2	Maximale nettobijverdiensten per kwartaal	54
11	Zorgverzekeringswet	54
12	Wet belastingen op milieugrondslag (Wbm)	55
12.1	Afvalstoffenbelasting	55
12.2	Belasting op leidingwater	55
12.3	Kolenbelasting	55
12.4	Energiebelasting	55
12.4.1	Aardgas (per m ³)	55
12.4.2	Elektriciteit (per kWh)	56
12.5	Opslag duurzame energie	56
12.5.1	Aardgas (per m ³)	56
12.5.2	Elektriciteit (per kWh)	56
12.6	Afvalfonds Verpakkingen ¹⁾	57
13	Discontopercentages en wettelijke rente	58
13.1	Belastingrente, invorderingsrente en wettelijke rente	58
13.2	Rentetarieven ECB	58
13.3	U-rendement	59
14	Koersen	59
14.1	Valutakoersen	59
15	Lijst met afkortingen	60

1 Inkomstenbelasting

Inkomsten		Aftrekposten	
Loon (incl. auto van de zaak), pensioen	Reisaf trek		
Winst uit onderneming	Premies voor lijfrenten en andere uitgaven voor inkomensvoorzieningen		
Resultaat uit overige werkzaamheden	Aftrekposten van de eigen woning		
Periodieke uitkeringen			
Ontvangen alimentatie			
Eigenwoningforfait			

Inkomsten		Aftrekposten	
Reguliere voordelen uit aanmerkelijk belang	Aftrekbare kosten		
Vervreemdingsvoordelen uit aanmerkelijk belang			

Vermogen		Aftrekposten	
Spaargeld, tweede woning, aandelen, e.d. minus schulden (voor zover dit meer bedraagt dan het heffingvrij vermogen)	Vast rendement (4%)		

Aftrekposten	
Alimentatie en andere onderhoudsverplichtingen	Uitgaven weekendbezoek gehandicapten
Studiekosten en andere scholingsuitgaven	Uitgaven monumentenpanden
Uitgaven voor specifieke zorgkosten	Giften

Box 1	Persoons-gebonden aftrek	Box 1	Te verrekenen verliezen uit werk en woning	Box 1	Belastbaar inkomen	X	36,55% tot 52%	Box 1	Belasting
	-	=		=					

Box 2	Aftrekken in box 1, eventueel ook in box 3 en box 2	Box 2	Te verrekenen verliezen uit aanmerkelijk belang	Box 2	Belastbaar inkomen	X	25%	Box 2	Belasting
	-	=		=					

Box 3	Voordeel uit sparen en beleggen	Box 3	Belastbaar inkomen	X	30%	Box 3	Belasting
	-	=					

Heffingskortingen	
Algemene heffingskorting	
Arbeidskorting	
Werkbonus	
Inkomensafhankelijke combinatiekorting	
Jonggehandicaptenkorting	
Levensloopverlofkorting	
Korting groene beleggingen	

Totaal belasting
Heffings-korting
Te betalen bedrag

1.1 Loon en bijtelling privégebruik auto van de zaak

Het voordeel van het privégebruik van de (bestel)auto van de zaak wordt belast als loon. Werkgevers moeten hierover loonbelasting, premies volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet (Zvw) inhouden. Per 1 januari 2013 is het voordeel ook loon voor de werknemersverzekeringen.

1.1.1 Bijtelling op jaarbasis

1.1.1.1 Bijtelling afhankelijk van CO₂-uitstoot

Bijtelling ^{1,2)}	2016 Gram/km	2015 Gram/km	2014 Gram/km
Alle brandstoffen met uitzondering van diesel			
4% bijtelling ³⁾	0	0	0
7% bijtelling ³⁾	–	1-50	1-50
15% bijtelling ^{3,4)}	1-50	51-82	51-88
21% bijtelling ^{3,5)}	51-106	83-110	89-117
25% bijtelling	> 106	> 110	> 117
Diesel			
4% bijtelling ³⁾	0	0	0
7% bijtelling ³⁾	–	1-50	1-50
15% bijtelling ^{3,4)}	1-50	51-82	51-85
21% bijtelling ^{3,5)}	51-106	83-110	86-111
25% bijtelling	> 106	>110	>111

- ¹⁾ De bijtelling voor privégebruik is ten minste het vermelde percentage van de cataloguswaarde van de auto (inclusief btw en bpm). Afhankelijk van het daadwerkelijke privégebruik kan een hoger percentage van toepassing zijn. Voor auto's die meer dan vijftien jaar geleden voor het eerst in gebruik zijn genomen geldt de waarde in het economische verkeer als grondslag en een bijtelling van 35% in plaats van 25%.
- ²⁾ De bijtelling is nihil als een auto niet meer dan 500 kilometer voor privédoeleinden wordt gebruikt. In beginsel is een rittenadministratie nodig om te bewijzen dat sprake is van 500 privékilometers of minder. De woon-werkkilometers tellen hierbij als zakelijke kilometers. De werknemer kan ook een 'verklaring geen privégebruik' aanvragen om de bijtelling door de werkgever achterwege te laten. Voor de bestelauto gelden verder nog specifieke regels. Zie het aanvraagformulier verklaring geen privégebruik dat via de site van de Belastingdienst is te downloaden.
- ³⁾ Auto's waarvoor een verlaagd bijtellingspercentage geldt op het moment van eerste tenaamstelling in het kentekenregister, houden dat lagere bijtellingspercentage voor een periode van 60 maanden. Die periode van 60 maanden begint op de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin het kenteken van de auto voor het eerst op naam is gesteld. Aan het eind van die periode wordt bekeken of de auto tegen de dan geldende CO₂-grenzen opnieuw voor een 60-maandenperiode voor een verlaagd bijtellingspercentage in aanmerking komt.
- ⁴⁾ 20% voor auto's die in 2014 of 2015 voor het eerst te naam zijn gesteld in het kentekenregister.
- ⁵⁾ 14% voor auto's die in 2014 of 2015 voor het eerst te naam zijn gesteld in het kentekenregister.

1.1.1.2 Bestelauto van de zaak

Een werknemer die een bestelauto van de zaak uitsluitend zakelijk (dus: 0 kilometer privé) gebruikt, kan vanaf 1 januari 2012 gebruikmaken van de 'verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto'. Er vindt dan geen bijtelling auto van de zaak plaats en er hoeft geen rittenregistratie te worden bijgehouden. Dit is een aparte regeling naast bijvoorbeeld de mogelijkheid om met behulp van een rittenregistratie aan te tonen dat het privégebruik niet meer dan 500 kilometer per jaar bedraagt.

1.1.2 Aftrek eigen bijdrage privégebruik auto

	2016	2015	2014
Betalings aan werkgever voor privégebruik ¹⁾	afteikbaar	afteikbaar	afteikbaar

¹⁾ De betalingen aan de werkgever kunnen per saldo niet leiden tot een negatieve bijtelling.

1.2 Winst uit onderneming

1.2.1 Bijtelling privégebruik auto

Zie de tabel bij 1.1.1 voor de bijtelling als gevolg van de onttrekking wegens privégebruik van een tot het ondernemingsvermogen behorende auto.

1.2.2 Bijtelling privégebruik woning

De bijtelling als gevolg van de onttrekking voor het privégebruik van de tot het ondernemingsvermogen behorende woning¹⁾ wordt bepaald aan de hand van de onderstaande tabel:

2016

Woningwaarde ²⁾ meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Bijtelling op jaarbasis %
–	12.500	1,05
12.500	25.000	1,35
25.000	50.000	1,50
50.000	75.000	1,65
75.000	1.050.000	1,85
1.050.000	–	2,35 ³⁾

2015

Woningwaarde ²⁾ meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Bijtelling op jaarbasis %
–	12.500	1,05
12.500	25.000	1,35
25.000	50.000	1,50
50.000	75.000	1,65
75.000	1.050.000	1,80
1.050.000	–	2,20 ³⁾

2014

Woningwaarde ²⁾ meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Bijtelling op jaarbasis %
–	12.500	0,95
12.500	25.000	1,20
25.000	50.000	1,35
50.000	75.000	1,50
75.000	1.040.000	1,70
1.040.000	–	2,05 ³⁾

- 1) Onder woning wordt ook verstaan een duurzaam aan een plaats gebonden schip of woonwagen. Een werkruimte maakt deel uit van de woning, tenzij de werkruimte een naar verkeersopvatting zelfstandig gedeelte van de woning is (voldoende te onderscheiden van de woning) en het inkomen hoofdzakelijk in of vanuit de werkruimte wordt verdiend.
- 2) De woningwaarde(n) is/zijn de volgens de Wet WOZ voor die woning vastgestelde waarde of waarden voor het tijdvak waarbinnen het kalenderjaar valt.
- 3) 2016: EUR 19.425 plus 2,35 % van de woningwaarde boven de EUR 1.050.000
 2015: EUR 18.900 plus 2,20 % van de woningwaarde boven de EUR 1.050.000.
 2014: EUR 17.850 plus 2,05 % van de woningwaarde boven de EUR 1.040.000.

1.2.3 Forfaitaire winstbepaling zeescheepvaart

Tonnage in nettoton	Winst uit zeescheepvaart per dag per 1.000 nettoton		
	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Tot en met 1.000	9,08	9,08	9,08
Voor het meerdere tot en met 10.000	6,81	6,81	6,81
Voor het meerdere tot en met 25.000	4,54	4,54	4,54
Voor het meerdere tot en met 50.000	2,27	2,27	2,27
Voor het meerdere boven 50.000	0,50 ¹⁾	0,50 ¹⁾	0,50 ¹⁾

- 1) Het tarief van EUR 0,50 per 1.000 nettoton per dag is slechts van toepassing op schepen die na 31 december 2008 een vlag zijn gaan voeren en sindsdien onder het tonnageregime vallen, of op schepen die ten minste gedurende de laatste vijf jaar voor hun toetreding tot de tonnageregeling onder de vlag van een land waren geregistreerd dat geen EU-lidstaat is of niet tot de EER behoort.

1.2.4 Bijzondere fiscale waarderingsvoorschriften

1.2.4.1 Beperking fiscale afschrijving

Vastgoed ²⁾		Goodwill ^{1,2)}	Overige bedrijfsmiddelen ²⁾
Vastgoed in eigen gebruik	Beleggingsvastgoed		
Afgeschreven kan worden tot 50% van de WOZ-waarde	Afgeschreven kan worden tot 100% van de WOZ-waarde	Op jaarbasis ten hoogste 10% van de aanschafkosten	Op jaarbasis ten hoogste 20% van de aanschafkosten

- 1) Er geldt overgangsrecht voor goodwill waarop al is afgeschreven voor 1 januari 2007. De boekwaarde op 1 januari 2007 kan niet eerder worden afgeschreven dan over 120 maanden minus het aantal maanden waarover al is afgeschreven voor 1 januari 2007.

- 2) Omstandigheden die ten tijde van het investeren in een bedrijfsmiddel al bekend waren kunnen geen aanleiding geven voor een afwaardering naar een lagere bedrijfswaarde.

1.2.4.2 Willekeurige afschrijving

	Investering in kalenderjaar		
	2016 %	2015 %	2014 %
Willekeurige afschrijving ¹⁾ milieu-investeringen (VAMIL)			
Maximaal	75	75	75

- ¹⁾ Willekeurige afschrijving is mogelijk zodra in het betreffende kalenderjaar een investeringsverplichting is aangegaan of voortbrengingskosten zijn gemaakt. Het bedrag van de willekeurige afschrijving kan echter niet hoger zijn dan de gemaakte voortbrengingskosten of het bedrag dat ter zake van de investeringsverplichting is betaald. In totaal kan voor niet meer dan EUR 25 miljoen (2015 en 2014: eveneens EUR 25 miljoen) willekeurig worden afgeschreven

1.2.4.3 Waarderingsvoorschrift onderhanden werk/opdrachten

De winstneming mag niet worden uitgesteld tot de oplevering van het werk. Er moet voortschrijdend winst worden genomen.

1.2.5 Mkb-winstvrijstelling

	2016 %	2015 %	2014 %
Aftrek van de winst na toepassing van de ondernemersaftrek (zie 1.2.8)	14	14	14

1.2.6 Van winst aftrekbare kosten privévervoermiddel

Gebruikt een ondernemer een tot zijn privévermogen behorende of door hem in privé gehuurd vervoermiddel voor zijn onderneming, dan zijn de kosten beperkt aftrekbaar.

	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Aftrek per kilometer ¹⁾	0,19	0,19	0,19

- ¹⁾ Woon-werkkilometers zijn zakelijke kilometers.

1.2.7 Investeringsaftrek

1.2.7.1 Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek¹⁾

2016

Bij investeringsbedrag in kalenderjaar van:

meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	bedraagt de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek:
–	2.300	–
2.300	56.024	28% van het investeringsbedrag
56.024	103.748	EUR 15.687
103.748	311.242	EUR 15.687 verminderd met 7,56% van het gedeelte van het investeringsbedrag dat de EUR 103.748 te boven gaat
311.242	–	

2015

Bij investeringsbedrag in kalenderjaar van:

meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	bedraagt de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek:
–	2.300	–
2.300	55.745	28% van het investeringsbedrag
55.745	103.231	EUR 15.609
103.231	309.693	EUR 15.609 verminderd met 7,56% van het gedeelte van het investeringsbedrag dat de EUR 103.231 te boven gaat
309.693	–	

2014

Bij investeringsbedrag in kalenderjaar van:

meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	bedraagt de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek:
–	2.300	–
2.300	55.248	28% van het investeringsbedrag
55.248	102.311	EUR 15.470
102.311	306.931	EUR 15.470 verminderd met 7,56% van het gedeelte van het investeringsbedrag dat de EUR 102.311 te boven gaat
306.931	–	

¹⁾ Indien de onderneming van de belastingplichtige deel uitmaakt van een samenwerkingsverband met een of meer andere belastingplichtigen die daarbij winst uit onderneming genieten of met belastingplichtigen voor de vennootschapsbelasting, dan worden voor de bepaling van het investeringsbedrag hun investeringen voor het samenwerkingsverband opgeteld. Bedrijfsmiddelen waarvoor het investeringsbedrag minder is dan EUR 450 (2015 en 2014: eveneens EUR 450) komen niet voor de investeringsaftrek in aanmerking.

1.2.7.2 Energie-investeringsaftrek¹⁾

2016			2015			2014		
Investeringsbedrag		Energie-investeringsaftrek	Investeringsbedrag		Energie-investeringsaftrek	Investeringsbedrag		Energie-investeringsaftrek
Meer dan	maar niet meer dan		Meer dan	maar niet meer dan		Meer dan	maar niet meer dan	
EUR	EUR	%	EUR	EUR	%	EUR	EUR	%
–	2.500	–	–	2.500	–	–	2.500	–
2.500	120.000.000	58	2.500	119.000.000	41,5	2.300	118.000.000	41,5
				0			0	

¹⁾ Bij een samenwerkingsverband worden de investeringen voor het hele samenwerkingsverband opgeteld. Investeringsaftrek kan in aanmerking komen voor zowel de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek als de energie-investeringsaftrek. Indien voor een investering bij de aangifte wordt gekozen voor de energie-investeringsaftrek, dan blijft toepassing van de milieu-investeringsaftrek achterwege.

1.2.7.3 Milieu-investeringsaftrek¹⁾

Categorie I

2016			2015			2014		
Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek	Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek	Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek
Meer dan	maar niet meer dan		Meer dan	maar niet meer dan		Meer dan	maar niet meer dan	
EUR	EUR	%	EUR	EUR	%	EUR	EUR	%
–	2.500	–	–	2.500	–		2.500	–
2.500	–	36	2.500	–	36	2.300	–	36

Categorie II

2016			2015			2014		
Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek	Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek	Investeringsbedrag		Milieu-investeringsaftrek
Meer dan	maar niet meer dan		Meer dan	maar niet meer dan		Meer dan	maar niet meer dan	
EUR	EUR	%	EUR	EUR	%	EUR	EUR	%
–	2.500	–	–	2.500	–	–	2.500	–
2.500	–	27	2.500	–	27	2.300	–	27

Categorie III

2016			2015			2014		
Investeringsbedrag		Milieu-investerings-aftrek	Investeringsbedrag		Milieu-investerings-aftrek	Investeringsbedrag		Milieu-investerings-aftrek
Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	%	Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	%	Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	%
–	2.500	–	–	2.500	–	–	2.500	–
2.500	–	13,5	2.500	–	13,5	2.300	–	13,5

- ¹⁾ De milieu-investeringsaftrek is van toepassing naast de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek. Indien voor een investering bij de aangifte wordt gekozen voor de energie-investeringsaftrek, dan blijft toepassing van de milieu-investeringsaftrek achterwege. In totaal kan voor niet meer dan EUR 25 miljoen (2015 en 2014: eveneens EUR 25 miljoen) aan investeringen in aanmerking worden genomen.

1.2.7.4 Research- & developmentaftrek (RDA) ¹⁾

	2016	2015	2014
	–	%	%
Research- en developmentaftrek	–	60	54

- ¹⁾ De RDA is gericht op de S&O-uitgaven die geen betrekking hebben op arbeid, bijvoorbeeld investeringen in apparatuur en materialen. De RDA wordt als extra aftrekpost in aanmerking genomen bij de fiscale winstbepaling. De aftrek bedraagt een percentage van de door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (www.rvo.nl) vastgestelde kosten en uitgaven die direct toerekenbaar zijn aan S&O dat is erkend in een S&O-verklaring. Met ingang van 1 januari 2016 is de RDA opgegaan in de S&O-afrachtvermindering (zie 4.2).

1.2.8 Ondernemersaftrek

1.2.8.1 Urencriterium

Onder het urencriterium wordt verstaan dat een ondernemer in het kalenderjaar ten minste 1.225 uren besteedt aan werkzaamheden voor een of meer ondernemingen waaruit winst wordt genoten. Bovendien moet van de totaal beschikbare tijd voor winst uit onderneming, belastbaar loon en belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden meer dan de helft worden besteed aan het drijven van een of meer ondernemingen.

Voor de startende ondernemer die in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was, geldt alleen de eis van minimaal 1.225 uren. Zwangere ondernemers worden geacht gedurende hun periode van zwangerschaps- en bevallingsverlof hun werkzaamheden voor de onderneming niet te hebben onderbroken.

1.2.8.2 Zelfstandigenaftrek, startersaftrek en startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid

De zelfstandigenaftrek voor niet-starters kan niet worden verrekend met ander box 1-inkomen. De niet-verrekenende zelfstandigenaftrek kan maximaal negen jaar vooruit worden gewenteld. Dan kan worden verrekend met toekomstige winsten.

	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Zelfstandigenaftrek ¹⁾	7.280	7.280	7.280
Startersaftrek ²⁾	2.123	2.123	2.123
Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid: ³⁾			
• eerste jaar	12.000	12.000	12.000
• tweede jaar	8.000	8.000	8.000
• derde jaar	4.000	4.000	4.000

- 1) De ondernemer moet voldoen aan het uren criterium (zie 1.2.8.1). De zelfstandigenaftrek voor de ondernemer die bij het begin van het kalenderjaar de AOW-leeftijd heeft bereikt (zie 1.7.2), bedraagt 50% van de zelfstandigenaftrek voor de ondernemer die dan nog niet de AOW-leeftijd heeft bereikt.
- 2) Als de ondernemer in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was en bij hem in die periode niet meer dan tweemaal de zelfstandigenaftrek is toegepast, wordt de zelfstandigenaftrek verhoogd met de startersaftrek. De startersaftrek voor de ondernemer die bij het begin van het kalenderjaar de AOW-leeftijd heeft bereikt (zie 1.7.2), bedraagt 50% van de startersaftrek voor de ondernemer die dan nog niet de AOW-leeftijd heeft bereikt.
- 3) De ondernemer moet recht hebben op een arbeidsongeschiktheidsuitkering in het kalenderjaar en mag bij het begin van het kalenderjaar nog niet de AOW-leeftijd hebben bereikt (zie 1.7.2). Daarnaast hoeft hij niet te voldoen aan het uren criterium van 1.225 uur (zie 1.2.8.1), maar wel aan een verlaagd uren criterium van 800 uur. De aftrek is het genoemde bedrag, maar niet meer dan de winst. Onder winst wordt verstaan het gezamenlijke bedrag van de winst die de belastingplichtige als ondernemer geniet uit een of meer ondernemingen.

1.2.8.3 Aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk (S&O-aftrek)¹⁾

Aantal uren besteed aan S&O	Bedraagt de S&O-aftrek		
	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
S&O-aftrek			
Minder dan 500 uur	0	0	0
Ten minste 500 uur	12.484	12.421	12.310
Aanvullende S&O-aftrek²⁾			
Minder dan 500 uur	0	0	0
Ten minste 500 uur	6.245	6.213	6.157

- 1) De ondernemer moet voldoen aan het uren criterium (zie 1.2.8.1). Zwangere ondernemers worden geacht gedurende de periode van zwangerschaps- en bevallingsverlof hun werkzaamheden voor de toepassing van de S&O-aftrek niet te hebben onderbroken. Verder moet aan de werkzaamheden een S&O-verklaring van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (www.rvo.nl) ten grondslag liggen.
- 2) Indien de ondernemer in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was en bij hem in die periode niet meer dan tweemaal de S&O-aftrek is toegepast, bestaat recht op de aanvullende S&O-aftrek voor starters.

1.2.8.4 Meewerkaf trek/partnervergoeding

Meewerkaf trek als percentage van de winst^{1,2)}

Aantal uren meewerken		2016	2015	2014
Vanaf	tot	Meewerkaf trek %	Meewerkaf trek %	Meewerkaf trek %
–	525	–	–	–
525	875	1,25	1,25	1,25
875	1.225	2,00	2,00	2,00
1.225	1.750	3,00	3,00	3,00
1.750	–	4,00	4,00	4,00

- ¹⁾ De meewerkaf trek geldt voor de ondernemer die voldoet aan het urencriterium (zie 1.2.8.1) en van wie de partner zonder enige vergoeding arbeid verricht in een onderneming waaruit de belastingplichtige als ondernemer winst geniet.
- ²⁾ Winst is het gezamenlijke bedrag van de winst die de belastingplichtige als ondernemer geniet uit ondernemingen waarin de partner zonder enige vergoeding arbeid verricht, verminderd met onteigeningswinst, stakingswinst en eindafrekeningswinst.

Partnervergoeding

	2016	2015	2014
	EUR	EUR	EUR
Beloning voor meewerkende partner minimaal ¹⁾	5.000	5.000	5.000

- ¹⁾ Een lagere vergoeding is niet aftrekbaar van de winst. De ontvangende partner hoeft in dat geval niets aan te geven.

1.2.8.5 Stakingsaf trek

	2016	2015	2014
	EUR	EUR	EUR
Stakingsaf trek ¹⁾	3.630	3.630	3.630

- ¹⁾ De stakingsaf trek geldt voor de ondernemer die in het kalenderjaar winst behaalt met of bij het staken van een of meer gehele ondernemingen waaruit hij als ondernemer winst geniet. De in voorafgaande jaren genoten stakingsaf trek wordt hierop in mindering gebracht.

1.2.9 Oudedagsreserve

De fiscale oudedagsreserve (FOR) maakt deel uit van de fiscale winst en van het ondernemingsvermogen. Indien er meer ondernemingen zijn, mag de ondernemer zelf bepalen aan welk ondernemingsvermogen hij de FOR toerekent.

	2016	2015	2014
Dotatie is percentage van de als ondernemer genoten winst uit een of meer ondernemingen voor mutaties FOR met een maximum ¹⁾			
Percentage	9,8%	9,8%	10,9%
Maximale dotatie in euro	8.774	8.631	9.542

¹⁾ Dotaties zijn alleen mogelijk als de ondernemer voldoet aan het urencriterium (zie 1.2.8.1) en hij bij aanvang van het kalenderjaar nog niet de AOW-leeftijd heeft bereikt (zie 1.7.2). De toevoeging is ten hoogste het bedrag waarmee het ondernemingsvermogen aan het einde van het kalenderjaar de oudedagsreserve aan het begin van het kalenderjaar te boven gaat. De toevoeging wordt verminderd met de ten laste van de winst gekomen pensioenpremies.

1.3 Eigen woning

1.3.1 Eigenwoningforfait

2016²⁾

Eigenwoningwaarde ¹⁾		Bijtelling op jaarbasis
Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	%
–	12.500	nihil
12.500	25.000	0,30
25.000	50.000	0,45
50.000	75.000	0,60
75.000	1.050.000	0,75
1.050.000	–	2,35 ³⁾

2015²⁾

Eigenwoningwaarde ¹⁾		Bijtelling op jaarbasis
Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	%
–	12.500	nihil
12.500	25.000	0,30
25.000	50.000	0,45
50.000	75.000	0,60
75.000	1.050.000	0,75
1.050.000	–	2,05 ⁴⁾

pro memorie

2014²⁾

Eigenwoningwaarde ¹⁾		
Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Bijtelling op jaarbasis %
–	12.500	nihil
12.500	25.000	0,25
25.000	50.000	0,40
50.000	75.000	0,55
75.000	1.040.000	0,70
1.040.000	–	1,80 ⁵⁾

- 1) De eigenwoningwaarde(n) is/zijn de volgens de Wet WOZ voor die woning vastgestelde waarde of waarden voor het tijdvak waarbinnen het kalenderjaar valt. De periode tussen het gebruik van de WOZ-waarde en de waardepeildatum is één jaar. Onder woning wordt ook verstaan een duurzaam aan een plaats gebonden schip of woonwagen.
- 2) Een aftrek wegens geen of een geringe eigenwoningschuld wordt verleend als het saldo van het eigenwoningforfait verminderd met de aftrekbare kosten, zoals hypotheekrente, positief is. De aftrek is gelijk aan het verschil tussen het eigenwoningforfait en de aftrekbare kosten. Hierdoor kan het eigenwoningforfait nooit leiden tot een positief inkomensbestanddeel in box 1.
- 3) EUR 7.875 plus 2,35% van de eigenwoningwaarde boven de EUR 1.050.000.
- 4) EUR 7.875 plus 2,05% van de eigenwoningwaarde boven de EUR 1.050.000.
- 5) EUR 7.350 plus 1,80% van de eigenwoningwaarde boven de EUR 1.040.000.

1.3.2 Tariefaanpassing aftrek kosten eigen woning

	2016 %	2015 %	2014 %
Maximaal aftrektarief ¹⁾	50,5	51	51,5

- 1) Het tarief waartegen de aftrekbare kosten met betrekking tot de eigen woning in de vierde belastingschijf kunnen worden afgetrokken wordt ieder jaar met 0,5%-punt verlaagd totdat het aftrektarief 38% bedraagt.

1.3.3 Kamerverhuurvrijstelling

	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Maximaal	5.069	4.954	4.748

1.3.4 Kapitaalverzekering eigen woning

Onbelaste uitkering uit kapitaalverzekering ^{1,2)}	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Bij premiebetaling 15 tot en met 19 jaar	36.800	36.600	36.300
Bij premiebetaling 20 jaar of langer	162.000	161.500	160.000

- 1) Onbelast is het rentevoordeel begrepen in de uitkeringen uit een kapitaalverzekering eigen woning en een spaarrekening eigen woning en het rendement begrepen in de uitkering uit een beleggingsrecht eigen woning. De totale vrijstelling kan nooit meer bedragen dan EUR 162.000 (2015: EUR 161.500 en 2014: EUR 160.000) per belastingplichtige gedurende zijn leven.
- 2) De vrijstelling voor de kapitaalverzekering eigen woning, de beleggingsrekening eigen woning en de spaarrekening eigen woning is vervallen voor mensen die op 31 maart 2013 niet een dergelijk product hadden. Voor bestaande gevallen blijft het fiscale regime voor de kapitaalverzekering eigen woning, de beleggingsrekening eigen woning en de spaarrekening eigen woning bestaan. In die gevallen kunnen de kapitaalverzekering eigen woning, de beleggingsrekening eigen woning en de spaarrekening eigen woning echter niet meer worden verhoogd, tenzij de verhoging van de inleg voortvloeit uit het op 31 maart 2013 bestaande contract.

1.4 Reisaftrek

Regelmatig woon-werkverkeer per openbaar vervoer

Reisaftrek ¹⁾		2016	2015	2014
Bij een reisafstand per openbaar vervoer van				
meer dan	maar niet meer dan			
km	km	EUR	EUR	EUR
–	10	–	–	–
10	15	443	440	436
15	20	591	588	582
20	30	988	983	974
30	40	1.225	1.218	1.207
40	50	1.597	1.589	1.574
50	60	1.776	1.767	1.751
60	70	1.971	1.961	1.943
70	80	2.038	2.027	2.008
80		2.066	2.055	2.036

- 1) De belastingplichtige moet beschikken over een openbaarvervoerverklaring of een reisverklaring. Als op één, twee of drie dagen per week naar hetzelfde werkadres wordt gereisd, is de reisaftrek:
 - a) bij een reisafstand van maximaal 90 kilometer: een kwart, de helft respectievelijk driekwart van het in de tabel aangegeven bedrag;
 - b) bij een reisafstand van meer dan 90 kilometer: EUR 0,23 (2015 en 2014: eveneens EUR 0,23) per kilometer vermenigvuldigd met het aantal dagen waarop wordt gereisd, maar niet meer dan EUR 2.066 (2015: EUR 2.055 en 2014: EUR 2.036) per jaar.
 Als naar verschillende werkadressen wordt gereisd, is de tabel afzonderlijk van toepassing op het reizen naar elk van deze plaatsen. De totale reisaftrek is maximaal EUR 2.055 (2015: EUR 2.055 en 2014: EUR 2.036) per jaar. Als op dezelfde dag naar verschillende werkadressen wordt gereisd, is het voorafgaande uitsluitend van toepassing op het reizen naar de meest bereide plaats van werkzaamheden. Worden twee werkadressen even vaak bereid, dan geldt de grootste afstand.

1.5 Uitgaven voor inkomensvoorzieningen

1.5.1 Premies voor lijfrenten¹⁾

Aftrekbedragen ²⁾	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Jaarruimte (maximaal) ³⁾	12.355	12.153	25.181
Reserveringsruimte 17% van de premiegrondslag voor personen meer dan 10 jaar jonger dan de AOW-leeftijd (maximaal) ⁴⁾	7.088	7.052	6.989
Reserveringsruimte 17% van de premiegrondslag voor personen ten hoogste 10 jaar jonger dan de AOW-leeftijd (maximaal) ⁴⁾	13.997	13.927	13.802
Maximale premiegrondslag voor aftrek			
Franchisebedrag	101.519	100.000	162.457
Franchisebedrag	11.996	11.936	11.829

- 1) Of daarmee gelijk te stellen bedragen betaald voor een lijfrentespaarrekening of -beleggingsrecht.
- 2) Premies zijn aftrekbaar voor zover sprake is van een pensioentekort. De hoogte van het aftrekbaar bedrag moet worden bepaald aan de hand van de jaarruimte of de reserveringsruimte. Aftrek is mogelijk voor personen die bij aanvang van het kalenderjaar de AOW-leeftijd nog niet hebben bereikt (zie 1.7.2).
- 3) Bij de berekening van de jaarruimte zijn het inkomen en de pensioenaangroei van het voorafgaande kalenderjaar bepalend.
- 4) Indien in de onmiddellijk aan het kalenderjaar voorafgaande periode van zeven jaar minder premies voor lijfrenten zijn betaald dan was toegestaan, kan dit tekort worden ingehaald in de reserveringsruimte. Zie voor AOW-leeftijd 1.7.2.

1.5.2 Extra lijfrentepremieaftrek bij stakende ondernemers

Extra ruimte aan premieaftrek bij:	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Overdrachten door ondernemers die ten hoogste 5 jaar jonger zijn dan de AOW-leeftijd, overdrachten door ondernemers die voor 45% of meer arbeidsongeschikt zijn of het staken van de onderneming door overlijden	449.283	447.047	443.059
Overdrachten door ondernemers met een leeftijd tussen de 15 en 5 jaar lager dan de AOW-leeftijd, of overdrachten door ondernemers indien de lijfrente-uitkeringen direct ingaan	224.649	223.531	221.537
In andere gevallen	112.330	111.771	110.774

Bij de berekening van de ruimte voor de lijfrentepremieaftrek zijn het inkomen en de pensioenaangroei van het voorafgaande kalenderjaar bepalend. Ondernemers mogen in het jaar dat zij (een deel van) hun onderneming staken op verzoek daarvan

afwijken en bij de berekening van de lijfrentepremieaftrek ervoor kiezen om de gegevens van het kalenderjaar zelf te gebruiken. In het volgende kalenderjaar, waarin weer moet worden uitgegaan van de gegevens van het voorafgaande kalenderjaar, mag de stakingswinst niet nogmaals in aanmerking worden genomen bij de berekening van de ruimte voor de lijfrentepremieaftrek.

1.6 Inkomen uit sparen en beleggen

1.6.1 Forfaitair rendement

	2016 %	2015 %	2014 %
Forfaitair rendement ¹⁾	4	4	4

¹⁾ Het forfaitair rendement wordt berekend over de grondslag sparen en beleggen, dat is de rendementsgrondslag voor zover deze meer bedraagt dan het heffingvrij vermogen. De peildatum voor de rendementsgrondslag is 1 januari van het kalenderjaar.

1.6.2 Rendementsgrondslag

Belast	Vrijgesteld ¹⁾
- Onroerende zaken - Rechten die (indirect) betrekking hebben op onroerende zaken <i>Bijvoorbeeld recht van erfpacht, recht van opstal, appartementsrecht, recht van vruchtgebruik/gebruik/ bewoning van een onroerende zaak</i> - Roerende zaken die niet worden gebruikt/verbruikt voor persoonlijke doeleinden - Roerende zaken die wel worden gebruikt/verbruikt voor persoonlijke doeleinden maar hoofdzakelijk als belegging dienen	- Eigen woning - Tot het ondernemingsvermogen behorende onroerende zaken - Bossen - Natuurterreinen - Onbebouwde gedeelten van aangewezen landgoederen - Roerende zaken die voor persoonlijke doeleinden worden gebruikt/verbruikt - Voorwerpen van kunst en wetenschap <i>Tenzij zij dienen als belegging (bewijslast bij inspecteur). Het behoren tot een verzameling impliceert niet automatisch dat sprake is van een belegging</i>
Rechten op roerende zaken <i>Bijvoorbeeld termijn- of optiecontracten</i>	Rechten op roerende zaken krachtens erfrecht, mits gebruikt voor persoonlijke doeleinden en niet hoofdzakelijk dienend als belegging (bewijslast bij inspecteur)

pro memorie

Belast	Vrijgesteld ¹⁾
- Rechten die geen betrekking hebben op zaken <i>Bijvoorbeeld chartaal en giraal geld, effecten, warrants, opties, schuldvorderingen (waaronder vorderingen inzake erfbelasting, winstrechten, kapitaalverzekeringen)</i> - Overige vermogensrechten <i>Dit is een restcategorie, waaronder bijvoorbeeld niet-bedrijfsmatig geëxploreerde vergunningen vallen. Afgezonderd particulier vermogen (bijvoorbeeld vermogen dat in een trust is ondergebracht) wordt rechtstreeks toegerekend aan de inbrenger. Dat kan vermogen in box 3 zijn, maar ook in box 1 of 2</i>	- Rechten op kapitaalsuitkeringen uitsluitend ter zake van invaliditeit/ziekte/ongeval - Rechten op termijnen van de overdrachtprijs van een aanmerkelijk belang, indien de overdrachtprijs uit een of meer termijnen bestaat waarvan op het vervreemdingstijdstip het aantal of de omvang onbekend is - Overige vrijstellingen, zie tabel vrijstellingen box 3, 1.6.2.1
Aftrekbaar	Niet aftrekbaar
Schulden <i>Verplichtingen met waarde in het economische verkeer, inclusief schulden waarvan de rente niet aftrekbaar is in box 1 of box 2, inclusief schulden inzake erfbelasting maar exclusief overige belastingschulden</i>	- Drempel voor schulden, zie tabel drempel schulden box 3, 1.6.2.2 - Contante waarde van verplichtingen, bijvoorbeeld op grond van periodieke giften of alimentatie, als deze al als persoonsgebonden aftrek in aanmerking kunnen worden genomen

¹⁾ Vermogensbestanddelen die in box 1 of box 2 worden aangegeven, worden in box 3 niet in aanmerking genomen tenzij specifieke allocatieregels anders bepalen.

1.6.2.1 Vrijstellingen box 3

	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Rechten op overlijdensuitkeringen, mits maximaal	6.956	6.921	6.859
Contant geld en vergelijkbare vermogensrechten (bijvoorbeeld chipkaart, cadeaubonnen)			
Per belastingplichtige	520	517	512
Gezamenlijk met partner	1.040	1.034	1.024
Geblokkeerde spaartegoeden/aandelenoptierechten/aandelen/winstbewijzen op grond van een spaarloon-regeling tot een gezamenlijk bedrag van maximaal ¹⁾	Vervallen	17.025	17.025
Groene beleggingen			
Per belastingplichtige	57.213	56.928	56.420
Gezamenlijk met partner	114.426	113.856	112.840
Op 14 december 1999 bestaande kapitaal-verzekeringen, maximaal ²⁾	123.428	123.428	123.428

- 1) De spaarloonregeling is vervallen per 1 januari 2012. Vanaf 1 januari 2012 kan het hele tegoed belastingvrij worden opgenomen. Men kan er ook voor kiezen het tegoed op de spaarloonrekening te laten staan om gebruik te kunnen blijven maken van de vrijstelling in box 3. Elk jaar blijft dan een deel van het spaartegoed vrijvallen. Op dat deel is dan niet langer de vrijstelling van box 3 van toepassing. Voor het deel van het spaarloon dat op de spaarloonrekening blijft staan – met uitzondering van het vrijgefallen tegoed – blijft de vrijstelling van box 3 gelden tot 1 januari 2016.
- 2) Partners kunnen bij de aangifte verzoeken om toepassing van tweemaal de (maximale) vrijstelling, ongeacht de mate waarin zij ieder zijn gerechtigd tot de polis.

1.6.2.2 Drempel schulden box 3

	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Drempel voor belastingplichtige zonder partner	3.000	3.000	2.900
Gezamenlijke drempel voor belastingplichtige met partner	6.000	6.000	5.800

1.7 Heffingvrij vermogen

	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Basisbedrag	24.437	21.330	21.139
Ouderentoeslag	Vervallen	Zie 1.7.1	Zie 1.7.1

1.7.1 Ouderentoeslag (vervallen m.i.v. 2016)

Het heffingvrij vermogen wordt verhoogd met de ouderentoeslag als de belastingplichtige bij het einde van het kalenderjaar de AOW-leeftijd heeft bereikt (zie 1.7.2), en de grondslag sparen en beleggen voor vermindering met de ouderentoeslag maximaal EUR 282.226 (2015, 2014: EUR 279.708) bedraagt.

2015			2014		
Box 1-inkomen ¹⁾	Ouderen- toeslag		Box 1-inkomen ¹⁾	Ouderen- toeslag	
Meer dan	maar niet		Meer dan	maar niet	
	meer dan			meer dan	
EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
–	14.431	28.236	–	14.302	27.984
14.431	20.075	14.118	14.302	19.895	13.992
20.075		–	19.895		–

¹⁾ Voor inachtneming van de persoonsgebonden aftrek.

Als de belastingplichtige een partner heeft, mag de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen voor vermindering met de ouderentoeslag niet meer zijn dan EUR 564.451 (2015, 2014: EUR 559.416).

1.7.2 AOW-leeftijd

Jaar	AOW-leeftijd
2016	65 jaar en zes maanden
2015	65 jaar en drie maanden
2014	65 jaar en twee maanden
2013	65 jaar en een maand

1.8 Persoonsgebonden aftrek

1.8.1 Uitgaven voor monumentenpanden

	2016		2015		2014	
	Box 1	Box 3	Box 1	Box 3	Box 1	Box 3
Allocatie woning						
Aftrek onderhoudskosten	80%	80%	80%	80%	80%	80%
Aftrek vaste lasten	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Aftrek afschrijvingslasten	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

1.8.2 Uitgaven voor specifieke zorgkosten

Uitgaven voor specifieke zorgkosten komen slechts voor aftrek in aanmerking voor zover ze boven een drempelbedrag uitkomen dat afhangt van het drempelinkomen (verzamelinkomen voor toepassing van de persoonsgebonden aftrek).

Drempel 2016

Drempelinkomen meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Drempel:
–	7.563	EUR 128
7.563	40.175	1,65% van het drempelinkomen
40.175	–	1,65% van EUR 40.175 vermeerderd met 5,75% van het bedrag dat hoger is dan EUR 40.175

Drempel 2015

Drempelinkomen meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Drempel:
–	7.525	EUR 127
7.525	39.975	1,65% van het drempelinkomen
39.975	–	1,65% van EUR 39.975 vermeerderd met 5,75% van het bedrag dat hoger is dan EUR 39.975

Drempel 2014

Drempelinkomen meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	Drempel:
–	7.457	EUR 125
7.457	39.618	1,65% van het drempelinkomen
39.618	–	1,65% van EUR 39.618 vermeerderd met 5,75% van het bedrag dat hoger is dan EUR 39.618

De regeling uitgaven voor specifieke zorgkosten kent een vermenigvuldigingsfactor voor de aftrekposten met uitzondering van de uitgaven voor genees- en heelkundige hulp. De vermenigvuldigingsfactor is van toepassing wanneer het drempelinkomen niet meer bedraagt dan EUR 34.027 (2015: EUR 33.857 en 2014: EUR 33.555). De vermenigvuldigingsfactor bedraagt 2,13 (2015 en 2014: eveneens 2,13) voor personen die de AOW-leeftijd hebben bereikt. Voor personen die de AOW-leeftijd nog niet hebben bereikt, is de vermenigvuldigingsfactor 1,40 (2015 en 2014: eveneens 1,40).

1.8.3 Weekenduitgaven voor gehandicapten

De volgende bedragen komen voor aftrek in aanmerking:

- EUR 10 (2015 en 2014: eveneens EUR 10) per dag van verzorging van de gehandicapte door de belastingplichtige;
- EUR 0,19 (2015 en 2014: eveneens EUR 0,19) per kilometer voor het vervoer van de gehandicapte per auto door de belastingplichtige over de reisafstand tussen de plaats waar de gehandicapte doorgaans verblijft en de plaats waar de belastingplichtige doorgaans verblijft.

1.8.4 Scholingsuitgaven

Scholingsuitgaven zijn uitgaven voor het door belastingplichtige zelf volgen van een opleiding of studie met het oog op het verwerven van inkomen uit werk en woning. Voor de aftrek van de uitgaven geldt een drempel van EUR 250 (2015 en 2014: eveneens EUR 250) en een maximum van EUR 15.000 (2015 en 2014: eveneens EUR 15.000). Alleen de werkelijk gemaakte kosten kunnen in aftrek worden gebracht. Voor belastingplichtigen met recht op studiefinanciering geldt dat aftrek voor scholingsuitgaven vanaf het studiejaar 2015/2016 niet meer is toegestaan.

1.8.5 Giftenaftrek

Voor giften die niet in de vorm van periodieke uitkeringen zijn gedaan (in dit kader de zogeheten andere giften) geldt een drempel van EUR 60 (2015 en 2014: eveneens EUR 60) of, als dat meer is, 1% (2015 en 2014: eveneens 1%) van het verzamelinkomen voor toepassing van de persoonsgebonden aftrek. Tevens geldt voor deze andere giften een maximum van 10% van dat inkomen. Bij partners geldt dat zij hun andere giften en hun verzamelinkomens moeten samenvoegen.

Giften die de vorm hebben van het afzien van een vergoeding van kosten voor vervoer per auto, anders dan per taxi, worden in aanmerking genomen voor EUR 0,19 (2015 en 2014: eveneens EUR 0,19) per kilometer. Het afzien van een

kostenvergoeding, bijvoorbeeld door een vrijwilliger, kan onder voorwaarden worden aangemerkt als aftrekbare gift.

Een gift aan een ANBI die is aangemerkt als culturele instelling kan in aanmerking worden genomen voor 1,25 (2015 en 2014: eveneens 1,25) keer het bedrag van de gedane gift. Deze extra aftrek wordt toegepast over maximaal EUR 5.000 (2015 en 2014: eveneens EUR 5.000) van de aan culturele instellingen gedane giften.

1.9 Verliesverrekening

1.9.1 Verliesverrekening

	2016 jaar	2015 jaar	2014 jaar
Verliescompensatietermijnen voor inkomen uit werk en woning (box 1)			
Voorwaarts	9	9	9
Achterwaarts	3	3	3
Verliescompensatietermijnen voor inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2)			
Voorwaarts	9	9	9
Achterwaarts	1	1	1

1.9.2 Verliesverdamping

Verliezen uit belastingjaar	Jaar van verdamping
Verliezen uit 2004 of eerder	2014 of eerder
Verliezen uit 2005	2015
Verliezen uit 2006	2016
Verliezen uit 2007	2017

1.10 Tarieven in de boxen

1.10.1 Box 1: belastbaar inkomen uit werk en woning

2016

Belastbaar inkomen in box 1		Belastingtarief	Premies volksverzeke - ringen	Totaaltarief ²⁾	Heffing over totaal van de schijven
Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	%	%	%	EUR
Jonger dan AOW-leeftijd					
–	19.922	8,40	28,15	36,55	7.281
19.922	33.715	12,25	28,15	40,40	12.853
33.715	66.421	40,40	–	40,40	26.066
66.421		52,00	–	52,00	
AOW-leeftijd en ouder Geboren vanaf 1 januari 1946					
–	19.922	8,40	10,25	18,65	3.715
19.922	33.715	12,25	10,25	22,50	6.818
33.715	66.421	40,40	–	40,40	20.031
66.421		52,00	–	52,00	
Geboren voor 1 januari 1946 ¹⁾					
–	19.922	8,40	10,25	18,65	3.715
19.922	34.027	12,25	10,25	22,50	6.888
34.027	66.421	40,40	–	40,40	19.975
66.421		52,00	–	52,00	

2015

Belastbaar inkomen in box 1		Belastingtarief	Premies volksverzeke - ringen	Totaaltarief ²⁾	Heffing over totaal van de schijven
Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	%	%	%	EUR
Jonger dan AOW-leeftijd					
–	19.822	8,35	28,15	36,50	7.234
19.822	33.589	13,85	28,15	42,00	13.016
33.589	57.585	42,00	–	42,00	23.094
57.585		52,00	–	52,00	
AOW-leeftijd en ouder Geboren vanaf 1 januari 1946					
–	19.822	8,35	10,25	18,60	3.686
19.822	33.589	13,85	10,25	24,10	7.004
33.589	57.585	42,00	–	42,00	17.082
57.585		52,00	–	52,00	
Geboren voor 1 januari 1946 ¹⁾					
–	19.822	8,35	10,25	18,60	3.686
19.822	33.857	13,85	10,25	24,10	7.068
33.857	57.585	42,00	–	42,00	17.034
57.585		52,00	–	52,00	

2014

Belastbaar inkomen in box 1		Belastingtarief	Premies volksverzeke - ringen	Totaaltarief ²⁾	Heffing over totaal van de schijven
Meer dan EUR	maar niet meer dan EUR	%	%	%	EUR
Jonger dan AOW-leeftijd					
–	19.645	5,10	31,15	36,25	7.121
19.645	33.363	10,85	31,15	42,00	12.882
33.363	56.531	42,00	–	42,00	22.612
56.531		52,00	–	52,00	
AOW-leeftijd en ouder Geboren vanaf 1 januari 1946					
–	19.645	5,10	13,25	18,35	3.604
19.645	33.363	10,85	13,25	24,10	6.910
33.363	56.531	42,00	–	42,00	16.640
56.531		52,00	–	52,00	
Geboren voor 1 januari 1946 ¹⁾					
–	19.645	5,10	13,25	18,35	3.604
19.645	33.555	10,85	13,25	24,10	6.956
33.555	56.531	42,00	–	42,00	16.605
56.531		52,00	–	52,00	

¹⁾ Voor personen geboren voor 1 januari 1946 loopt de tweede schijf iets verder door.

²⁾ Tariefaanpassing aftrek kosten eigen woning zie 1.3.2.

1.10.2 Premiepercentages volksverzekeringen

	2016 %	2015 %	2014 %
Jonger dan AOW-leeftijd (zie 1.7.2)			
AOW	17,90	17,90	17,90
Anw	0,60	0,60	0,60
Wlz (2014: AWBZ)	9,65	9,65	12,65
Ouder dan AOW-leeftijd (zie 1.7.2)			
AOW	–	–	–
Anw	0,60	0,60	0,60
Wlz (2014: AWBZ)	9,65	9,65	12,65

1.10.3 Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang

	2016 %	2015 %	2014 %
Inkomsten uit aanmerkelijk belang			
Tarief tot een inkomen van EUR 250.000	25	25	22
Tarief voor het meerdere boven de EUR 250.000	25	25	25

1.10.4 Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen

	2016 %	2015 %	2014 %
Tarief	30	30	30

1.11 Heffingskortingen

	2016		2015		2014	
	Jonger dan AOW-leeftijd EUR	AOW-leeftijd en ouder EUR	Jonger dan AOW-leeftijd EUR	AOW-leeftijd en ouder EUR	Jonger dan AOW-leeftijd EUR	AOW-leeftijd en ouder EUR
Algemene heffingskorting ¹⁾						
Maximaal voor lagere inkomens	2.242	1.145	2.203	1.123	2.103	1.065
Minimaal voor hogere inkomens	0	0	1.342	685	1.366	693
Arbeidskorting ²⁾						
Maximaal voor lagere inkomens	3.103	1.585	2.220	1.132	2.097	1.062
Minimaal voor hogere inkomens	0	0	184	94	367	186
Werkbonus (maximaal) ³⁾	1.119		1.119		1.119	
Inkomensafhankelijke combinatiekorting (maximaal) ⁴⁾	2.769	1.413	2.152	1.097	2.133	1.080
Alleenstaande-ouderkorting ⁵⁾	–	–	–	–	947	480
Aanvullende alleenstaande-ouderkorting (maximaal) ⁶⁾	–	–	–	–	1.319	668
Ouderenkorting (maximaal) ⁷⁾		–		1.042		1.032
Alleenstaande ouderenkorting ⁸⁾		–		433		429
Jonggehandicaptenkorting ⁹⁾	719		715		708	
Levensloopverlofkorting ¹⁰⁾	209		207		205	
Maximale tijdelijke heffingskorting voor VUT en prepensioen ¹¹⁾	–		61		121	
Ouderschapsverlofkorting, per verlofjaar ¹²⁾	–		–		4,29	

¹⁾ Geldt voor iedereen. Vanaf 1 januari 2014 is de algemene heffingskorting inkomensafhankelijk gemaakt. Dat betekent dat vanaf een inkomen van EUR 19.922 (2015: EUR 19.822 en 2014: EUR 19.645) de algemene heffingskorting lager wordt naarmate het belastbaar inkomen uit werk en woning stijgt. Vanaf dit bedrag wordt de algemene heffingskorting afgebouwd met 4,822% (2015: 2,32% en 2014: 2%) De uitbetaling van de algemene heffingskorting aan de minstverdienende partner wordt afgebouwd in 15 jaar tijd met 6,67% per jaar. De afbouw is gestart in 2009. Dit betekent dat er in 2016 ten hoogste 46,67% (2015: 53,33% en 2014: 60%) of EUR 1.047 (2015: EUR 1.175 en 2014: EUR 1.262) van de algemene heffingskorting wordt uitbetaald aan de minstverdienende partner. Deze afbouw geldt niet voor de belastingplichtige die geboren is voor 1 januari 1963.

²⁾ Geldt voor iedereen die met tegenwoordige arbeid inkomen geniet (loon, winst uit onderneming of resultaat uit overige werkzaamheden). De afbouw van de arbeidskorting met 4% (2015 en 2014: eveneens 4%) start bij een inkomen van EUR 34.015 (2015: 49.770 en 2014: EUR 40.721).

- 3) De werkbonus is vervallen per 1 januari 2015. Mensen die 62 jaar of ouder zijn op 1 januari 2016, kunnen in aanmerking blijven komen voor deze heffingskorting. Elk jaar schuift de grens een jaar op waardoor er geen nieuwe gevallen meer bij komen. In 2018 zal de werkbonus geheel zijn afgeschaft.
- 4) Geldt voor minst verdienende partners en alleenstaande ouders tot wiens huishouden in het kalenderjaar gedurende ten minste zes maanden een kind behoort dat bij aanvang van het kalenderjaar jonger is dan 12 jaar en dat op hetzelfde woonadres staat ingeschreven. Men moet uit werk een arbeidsinkomen (winst uit een of meer ondernemingen, loon of resultaat uit overige werkzaamheden) hebben van meer dan EUR 4.881 (2015: EUR 4.857 en 2014: EUR 4.814), of recht op de zelfstandigenaftrek. De heffingskorting bedraagt EUR 1.039 (2015: EUR 1.033 en 2014: EUR 1.204) plus 6,159% (2015 en 2014: eveneens 4%) van het arbeidsinkomen voor zover dat meer bedraagt dan EUR 4.881 (2015: EUR 4.857 en 2014: EUR 4.814), maar maximaal het in de tabel opgenomen bedrag. Dit maximale bedrag wordt bereikt bij een arbeidsinkomen uit werk van EUR 32.970 (2015: EUR 32.832 en 2014: EUR 32.539).
- 5) Is met ingang van 1 januari 2015 vervallen. Gold tot en met 2014 voor degene die in het kalenderjaar gedurende meer dan zes maanden geen partner heeft, die een huishouden voert met een kind dat in belangrijke mate wordt onderhouden en dat op hetzelfde woonadres staat ingeschreven en die deze huishouding voert met geen ander dan kinderen waarvan de jongste bij aanvang van het kalenderjaar jonger is dan 18 jaar.
- 6) Is met ingang van 1 januari 2015 vervallen. Gold tot en met 2014 voor degene die recht heeft op de alleenstaande-ouderkorting, tegenwoordige arbeid verricht en tot wiens huishouden in het kalenderjaar gedurende meer dan zes maanden een kind behoort dat bij aanvang van het kalenderjaar jonger is dan 16 jaar en dat gedurende die tijd op hetzelfde woonadres staat ingeschreven. De aftrek is 4,3% (2014) van de inkomsten uit tegenwoordige arbeid, maar maximaal het in de tabel opgenomen bedrag.
- 7) Is met ingang van 1 januari 2016 vervallen. Gold tot en met 2015 voor belastingplichtigen die aan het einde van het kalenderjaar de AOW-leeftijd hebben bereikt (zie 1.7.2) en die een verzamelinkomen hebben van niet meer dan EUR 35.770 (2015: EUR 35.770 en 2014: EUR 35.450). Bij een hoger verzamelinkomen bedraagt de ouderenkorting EUR 152 (2015: EUR 152 en 2014: EUR 150).
- 8) Is met ingang van 1 januari 2016 vervallen. Gold tot en met 2015 voor degene die in het kalenderjaar in aanmerking komt voor een AOW-uitkering voor alleenstaanden.
- 9) Geldt voor de belastingplichtige die in het kalenderjaar recht heeft op een uitkering op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong), tenzij voor hem de ouderenkorting geldt.
- 10) De levensloopverlofkorting is gelijk aan het bedrag van het opgenomen levenslooptegoed, met een maximum van EUR 209 (2015: EUR 207 en 2014: EUR 205) per jaar waarin is gestort in de levensloopregeling. Bedragen aan levensloopverlofkorting die in voorafgaande jaren al zijn genoten, worden in mindering gebracht. De levensloopverlofkorting is per 1 januari 2012 vervallen, omdat de levensloopregeling per die datum is afgeschaft. De in het verleden opgebouwde levensloopverlofkorting blijft intact voor deelnemers die op 31 december 2011 een positief saldo op hun levensloopregeling hadden staan. Deelnemers aan de levensloopregeling die op 31 december 2011 een saldo van minimaal EUR 3.000 hadden staan, kunnen tot en met 31 december 2021 blijven inleggen. Bij een nieuwe inleg wordt geen levensloopverlofkorting meer opgebouwd.
- 11) Is met ingang van 1 januari 2016 vervallen. Gold tot en met 2015 voor de belastingplichtige die de AOW-leeftijd nog niet heeft bereikt en die een uitkering geniet op grond van een pensioenregeling of een regeling voor vervroegde uittreding waarop een inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zvw wordt ingehouden. De korting bedraagt 0,33% (2015, 2014: 0,67%) van deze uitkeringen.
- 12) Is met ingang van 1 januari 2015 vervallen. Tot en met 2014 bestond recht op deze korting indien de belastingplichtige gebruikmaakt van zijn wettelijke recht op ouderschapsverlof. De korting wordt berekend door het aantal uren ouderschapsverlof in het kalenderjaar te vermenigvuldigen met het in de tabel opgenomen bedrag (dat is 50% van het brutominimumuurloon) per opgenomen verlof uur. De korting bedraagt niet meer dan de terugval in het belastbaar loon ten opzichte van het voorafgaande kalenderjaar.

1.11.1 Heffingskortingen in verband met beleggingen

	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Korting groene beleggingen (maximaal) ¹⁾	400	398	395

- ¹⁾ Deze heffingskorting geldt alleen voor groene beleggingen (beleggingen in fiscaal erkende groene fondsen). De korting bedraagt 0,7% (2015 en 2014: eveneens 0,7%) van het bedrag dat daarvoor is vrijgesteld in box 3, zie 1.6.2.1.

2 Toeslagen

2.1 Zorgtoeslag

	2016 ²⁾		2015 ²⁾		2014 ²⁾	
	Maximaal verzamel-inkomen	Maximale toeslag	Maximaal verzamel-inkomen	Maximale toeslag	Maximaal verzamel-inkomen	Maximale toeslag
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Alleenstaande ¹⁾	27.012	998	26.316	936	28.482	865
Aanvrager met toeslagpartner ¹⁾	33.765	1.905	32.655	1.788	37.145	1.655

¹⁾ Bij een hoger verzamelinkomen bestaat geen recht meer op zorgtoeslag. Zie ook www.toeslagen.nl voor het maken van proefberekeningen.

²⁾ Er bestaat geen recht op zorgtoeslag indien het vermogen groter is dan de in tabel 2.5 genoemde bedragen.

2.2 Kindgebonden budget

	2016 Maximale toeslag bij inkomen tot EUR 19.758 ²⁾ EUR	2015 Maximale toeslag bij inkomen tot EUR 19.463 ²⁾ EUR	2014 Maximale toeslag bij inkomen tot EUR 26.147 ²⁾ EUR
Aantal kinderen jonger dan 18 jaar			
Gezin met 1 kind	1.038	1.032	1.017
Gezin met 2 kinderen	1.866	1.823	1.553
Gezin met 3 kinderen	2.150	2.006	1.736
Gezin met 4 kinderen ¹⁾	2.434	2.112	1.842
Verhoging voor alleenstaande ouder ('alleenstaande-ouderkop')	3.066	3.050	
Leeftijdsgebonden verhoging kindgebonden budget			
Voor 12- tot en met 15-jarige kinderen	233	231	231
Voor 16- tot 17-jarige kinderen	415	412	296

¹⁾ Voor het vierde en ieder volgend kind EUR 284 (2015 en 2014: EUR 106) extra per kind.

²⁾ Vanaf dit inkomen wordt het kindgebonden budget verminderd. Zie ook www.toeslagen.nl voor het maken van proefberekeningen.

2.3 Kinderopvangtoeslag

Kinderopvangtoeslag ¹⁾	Gezinnen met kinderen kunnen een bijdrage in de kosten van kinderopvang krijgen via de kinderopvangtoeslag. De hoogte van de kinderopvangtoeslag is afhankelijk van: • de hoogte van het verzamelinkomen; • de werkelijke kinderopvanguren; • de betaalde uurprijs. Zie voor maximale uurtarieven de tabel 2.3.1; • het aantal kinderen dat van de opvang gebruikmaakt.
-----------------------------------	---

¹⁾ Zie ook www.toeslagen.nl voor het maken van proefberekeningen.

2.3.1 Maximumuurtarief kinderopvang

	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Kindercentrum (dagopvang)	6,89	6,84	6,70
Kindercentrum (buitenschoolse opvang)	6,42	6,38	6,25
Gastouderopvang (dagopvang en buitenschoolse opvang)	5,52	5,48	5,37

2.4 Huurtoeslag

Huurtoeslag ¹⁾	De huurtoeslag is bedoeld voor mensen met een laag inkomen. De hoogte van de huurtoeslag is afhankelijk van: • de samenstelling van het huishouden; • de hoogte van de huur; • de hoogte van het inkomen en het vermogen. Er is geen recht op huurtoeslag indien het vermogen groter is dan de in tabel 2.5 genoemde bedragen.
---------------------------	--

¹⁾ Zie ook www.toeslagen.nl voor het maken van proefberekeningen.

2.5 Vermogenstoets voor zorg-, huurtoeslag en kindgebonden budget

Vrijstelling vermogen 2016	Zorgtoeslag EUR	Kindgebonden budget EUR	Huurtoeslag EUR
Alleenstaande	106.941	106.941	24.437 ¹⁾
Aanvrager met toeslagpartner	131.378	131.378	48.874

¹⁾ Per medebewoner mag € 24.437 worden meegeteld.

Vrijstelling vermogen 2015 (per persoon)	Zorgtoeslag ¹⁾ EUR	Kindgebonden budget ¹⁾ EUR	Huurtoeslag EUR
Jonger dan AOW-leeftijd	21.330	21.330	21.330
Jonger dan AOW-leeftijd en alleenstaande ouder	21.330	21.330	42.660
AOW-leeftijd en inkomen is niet meer dan EUR 14.431 ²⁾	49.566	49.566	49.566
AOW-leeftijd en inkomen is meer dan EUR 14.431, maar niet meer dan EUR 20.075 ²⁾	35.448	35.448	35.448
AOW-leeftijd en inkomen is meer dan EUR 20.075 ²⁾	21.330	21.330	21.330

¹⁾ De vrijstelling wordt voor de zorgtoeslag en het kindgebonden budget verhoogd met EUR 82.093 voor een alleenstaande en een aanvrager met partner. Deze verhoging geldt dus niet per persoon. Voor de huurtoeslag geldt geen verhoging. Bij de bepaling van het vermogen mag geen rekening worden gehouden met de vrijstellingen in box 3 ter zake van groene beleggingen.

²⁾ Uitgegaan moet worden van het inkomen voor aftrek van de persoonsgebonden aftrek.

pro memorie

Vrijstelling vermogen 2014 (per persoon)	Zorgtoeslag ¹⁾ EUR	Kindgebonden budget ¹⁾ EUR	Huurtoeslag EUR
Jonger dan AOW-leeftijd	21.139	21.139	21.139
Jonger dan AOW-leeftijd en alleenstaande ouder	21.139	21.139	42.278
AOW-leeftijd en inkomen is niet meer dan EUR 14.302 ²⁾	49.123	49.123	49.123
AOW-leeftijd en inkomen is meer dan EUR 14.302, maar niet meer dan EUR 19.895 ²⁾	35.131	35.131	35.131
AOW-leeftijd en inkomen is meer dan EUR 19.895 ²⁾	21.139	21.139	21.139

- ¹⁾ De vrijstelling wordt voor de zorgtoeslag en het kindgebonden budget verhoogd met EUR 81.360 voor een alleenstaande en een aanvrager met partner. Deze verhoging geldt dus niet per persoon. Voor de huurtoeslag geldt geen verhoging. Bij de bepaling van het vermogen mag geen rekening worden gehouden met de vrijstellingen in box 3 ter zake van groene beleggingen.
- ²⁾ Uitgegaan moet worden van het inkomen voor aftrek van de persoonsgebonden aftrek.

3 Vergoedingen, verstrekkingen en aftrekposten

3.1 Beperking van aftrekposten

	I	II
	Winst IB: kosten specifiek voor de ondernemer bij de eenmanszaak en resultaat overige werkzaamheden	Winst IB/Vpb: kosten ten aanzien van iedere onderneming
Woon-werkverkeer	Per kilometer: 2016: EUR 0,19 2015: EUR 0,19 2014: EUR 0,19	Aftrekbaar
Zakelijk gebruik privéauto	Per kilometer: 2016: EUR 0,19 2015: EUR 0,19 2014: EUR 0,19	Aftrekbaar
Werkruimte in privéwoning ¹⁾ <i>Er is elders geen werkruimte beschikbaar en het inkomen wordt voor 70% of meer in of vanuit de werkruimte in de privéwoning en voor 30% of meer in die werkruimte verworven</i>	Aftrekbaar	Aftrekbaar
<i>Er is elders wel een werkruimte beschikbaar en het inkomen wordt voor 70% of meer in de werkruimte in de privéwoning verworven</i>	Aftrekbaar	Aftrekbaar
Huisvesting buiten de woonplaats	Maximaal twee jaar aftrekbaar	Aftrekbaar
Kleding en persoonlijke verzorging, uitgezonderd werkkleding	Niet aftrekbaar	Aftrekbaar
Literatuur, uitgezonderd vakliteratuur	Niet aftrekbaar	Aftrekbaar
Representatie	2016: aftrekbaar 73,5% ²⁾ 2015: aftrekbaar 73,5% ²⁾ 2014: aftrekbaar 73,5% ²⁾	2016: aftrekbaar 73,5% ³⁾ 2015: aftrekbaar 73,5% ³⁾ 2014: aftrekbaar 73,5% ³⁾
Muziekinstrumenten, geluids-apparatuur, gereedschap, tekstverwerkers, schrijf- en rekenmachines, e.d.	Niet aftrekbaar ⁴⁾	Aftrekbaar

pro memorie

	I	II
	Winst IB: kosten specifiek voor de ondernemer bij de eenmanszaak en resultaat overige werkzaamheden	Winst IB/Vpb: kosten ten aanzien van iedere onderneming
Verhuiskosten ⁵⁾	Aftrekbaar maximaal: 2016: EUR 7.750 2015: EUR 7.750 2014: EUR 7.750	Aftrekbaar
Overbrenging inboedel	Aftrekbaar	Aftrekbaar
Cursussen, congressen, seminars, symposia, studiereizen, e.d. inclusief reis- en verblijfkosten	2016: aftrekbaar 73,5% ²⁾ 2015: aftrekbaar 73,5% ²⁾ 2014: aftrekbaar 73,5% ²⁾	2016: aftrekbaar 73,5% ³⁾ 2015: aftrekbaar 73,5% ³⁾ 2014: aftrekbaar 73,5% ³⁾
Voedsel, drank en genotmiddelen	2016: aftrekbaar 73,5% ²⁾ 2015: aftrekbaar 73,5% ²⁾ 2014: aftrekbaar 73,5% ²⁾	2015: aftrekbaar 73,5% ³⁾ 2014: aftrekbaar 73,5% ³⁾ 2013: aftrekbaar 73,5% ³⁾
Geldboeten (inclusief kosten criminele activiteiten)	Niet aftrekbaar	Niet aftrekbaar
Telefoon en internet	Niet aftrekbaar zijn de telefoonabonnementen voor aansluitingen in de woonruimte	Aftrekbaar

- 1) De werkruimte moet een naar verkeersopvatting zelfstandig gedeelte van de woning vormen.
- 2) De belastingplichtige kan kiezen tussen de procentuele aftrekbaarheid van de kosten of het niet aftrekken van de kosten tot een bedrag van EUR 4.500 (2015: EUR 4.500 en 2014: EUR 4.400).
- 3) Bij belastingplichtigen voor de vennootschapsbelasting die werknemers in dienst hebben is de aftrekdrempel voor gemengde kosten 0,4% (2015 en 2014: eveneens 0,4%) van het belastbaar loon uit tegenwoordige arbeid van alle werknemers, met een minimum van EUR 4.500 (2015: EUR 4.500 en 2014: EUR 4.400). Loon uit vroegere dienstbetrekking aan ex-werknemers blijft daarbij naar keuze buiten beschouwing. De mogelijkheid bestaat verder om niet te kiezen voor het forfait, maar om 26,5% van de werkelijk gemaakte kosten niet in aftrek te brengen.
- 4) Als deze tot het privévermogen behoren.
- 5) De ondernemer of resultaatgenieter verhuist in ieder geval in het kader van de onderneming ingeval hij binnen twee jaar na de verplaatsing van de onderneming door verhuizing de afstand tussen zijn woning en de vestigingsplaats van de onderneming met ten minste 60% verkleint, terwijl tot die verhuizing de afstand tussen zijn woning en de plaats van de onderneming ten minste 25 kilometer bedroeg.

3.2 Eindheffing op verstrekkingen aan anderen dan eigen werknemers

	2016 %	2015 %	2014 %
Verstrekkingen aan anderen dan eigen werknemers niet meer dan EUR 136	45	45	45
Verstrekkingen aan anderen dan eigen werknemers meer dan EUR 136	75	75	75

3.3 Werkkostenregeling

Met ingang van 1 januari 2015 is de werkkostenregeling (WKR) voor alle werkgevers verplicht. Tot en met 2014 kon worden gekozen voor de WKR of voor de bestaande regels voor vrije vergoedingen en verstrekkingen.

Onder toepassing van de WKR kan de werkgever, uitgaande van een vrije ruimte, onbelast vergoedingen en verstrekkingen doen aan zijn werknemer. Daarnaast is er een aantal gerichte vrijstellingen en nihilwaarderingen. Over het bedrag boven de vrije ruimte zal de werkgever loonbelasting moeten betalen in de vorm van een gebruteerde eindheffing.

	2016 %	2015 %	2014 %
Vrije ruimte ¹⁾	1,2	1,2	1,5
Gerichte vrijstellingen en nihilwaarderingen ²⁾	Zie tabel	Zie tabel	Zie tabel
Eindheffingspercentage bij overschrijden vrije ruimte	80	80	80
Intermediaire kosten (vergoeding) (zie tabel)	onbelast	onbelast	onbelast

¹⁾ De grondslag van de vrije ruimte wordt bepaald door het totale fiscaal loon van alle werknemers per inhoudingsplichtige werkgever. Met ingang van 1 januari 2015 mag de grondslag onder voorwaarden op concernniveau worden berekend.

²⁾ Naast de vrije ruimte kan een aantal gerichte vergoedingen of verstrekkingen worden gedaan. Verder geldt een nihilwaardering voor bepaalde loonbestanddelen.

3.3.1 Tabel gerichte vrijstellingen

Vergoeding of verstrekking ¹⁾	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Vervoer en reiskosten:			
• abonnementen voor reizen met openbaar vervoer	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
• zakelijke reizen en woon-werkverkeer met eigen vervoer, per kilometer maximaal	0,19	0,19	0,19
• losse kaartjes voor zakelijke reizen openbaar vervoer	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Kosten van tijdelijk verblijf in het kader van dienstbetrekking	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Gereedschappen, computers, mobiele communicatiemiddelen en dergelijke apparatuur ²⁾	Vrijgesteld	Vrijgesteld	-
Bijscholing, cursussen, congressen, vakliteratuur (alleen op werkplek), training en dergelijke, voor zover ze van belang zijn voor het werk van de werknemer (inclusief kosten van inschrijving in een beroepsregister)	Vrijgesteld Vrijgesteld	Vrijgesteld Vrijgesteld	Vrijgesteld Vrijgesteld
Studie- en opleidingskosten	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Procedures tot erkenning van verworven competenties (EVC-procedures)	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Outplacement	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Maaltijden als gevolg van overwerk, koopavonden, dienstreizen, e.d. (per dag)	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Verhuiskosten, maximaal	7.750	7.750	7.750
Kosten overbrengen inboedel	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Extraterritoriale kosten	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Arbovoorzieningen die geheel of gedeeltelijk op de werkplek worden gebruikt of verbruikt ³⁾	Vrijgesteld	Vrijgesteld	-
Hulpmiddelen die ook buiten de werkplek gebruikt kunnen worden en die de werknemer voor 90% of meer zakelijk gebruikt	Vrijgesteld	Vrijgesteld	-
Korting op producten uit eigen bedrijf, maximaal ⁴⁾	500	500	

¹⁾ Het bovenmatige deel van de gerichte vrijstelling valt in de vrije ruimte. Met ingang van 1 januari 2015 vervalt het onderscheid tussen vergoeden, verstrekken en ter beschikking stellen voor een aantal voorzieningen op de werkplek.

²⁾ De vergoeding en verstrekking (waaronder terbeschikkingstellingen) zijn gericht vrijgesteld als voldaan wordt aan het noodzakelijkheids criterium.

³⁾ Het begrip 'werkplek' voor arbovoorzieningen is uitgebreider en is ook de plaats buiten de werkplek waar uitvoering wordt gegeven aan het arbobeleid van de werkgever.

⁴⁾ De korting of vergoeding bij de aankoop van producten uit eigen bedrijf is gericht vrijgesteld onder de volgende voorwaarden:

- De producten zijn niet branchevreemd.
- De korting of vergoeding is per product maximaal 20% van de waarde in het economische verkeer van dat product.
- De korting of vergoeding bedragen niet meer dan het in de tabel genoemde maximale bedrag.
- Is de dienstbetrekking door pensionering of arbeidsongeschiktheid geëindigd, dan is de vrijstelling ook van toepassing.

3.3.2 Tabel nihilwaarderingen

Voor de volgende soorten loon in natura geldt een nihilwaardering:	
• voorzieningen op de werkplek zoals bedrijfsfitness, personeelsfestiviteiten, gereedschappen, de vaste computer, het kopieerapparaat en de vaste telefoon; • tot en met 2014: arbovoorzieningen¹⁾; • consumpties op de werkplek die geen deel uitmaken van een maaltijd; • terbeschikkinggestelde kleding die (bijna) uitsluitend geschikt is om tijdens het werk te dragen, zoals uniformen en overalls, werkkleding die op het werk achterblijft en terbeschikkinggestelde werkkleding met beeldmerken (logo) van de werkgever van samen ten minste 70 cm² per kledingstuk; • de laagrentende of renteloze personeelslening als uw werknemer daarmee een fiets, elektrische fiets of elektrische scooter voor woon-werkverkeer koopt (ook binnen cafetariaregelingen); • tot en met 2015: de kosten en het rentevoordeel van een personeelslening voor de eigen woning van uw werknemer als deze aftrekbaar zijn in de inkomstenbelasting; • terbeschikkinggestelde mobiele telefoon, BlackBerry, smartphone of tabletcomputer met een beelddiagonaal van minder dan 7 inch (17,78 cm), als het zakelijk gebruik meer dan 10% is¹⁾; • tot en met 2014: terbeschikkinggestelde hulpmiddelen, waaronder computers en dergelijke apparatuur, gereedschappen en toebehoren die de werknemer ook ergens anders dan op de werkplek kan gebruiken, als het zakelijk gebruik 90% of meer is. Hierbij geldt dat het zakelijk gebruik van een tabletcomputer (iPad, e.d.) met een beelddiagonaal van 7 inch (17,78 cm) of groter ook 90% of meer dient te zijn¹⁾; • ov-jaarkaart en voordeelurenkaart, als uw werknemer deze kaart ook voor het werk gebruikt; • niet-permanente huisvesting op de werkplek, waarbij het redelijkerwijs niet mogelijk is dat de werknemer zich hieraan kan onttrekken, bijvoorbeeld aan boord van zeeschepen of bij parate diensten in een brandweerkazerne of ziekenhuis, op boorplatforms of bij slaapdiensten in de gehandicaptenzorg.	

¹⁾ Met ingang van 1 januari 2015 opgenomen als gerichte vrijstelling waarbij aan het vereiste van het noodzakelijkheids criterium moet worden voldaan.

3.3.3 Tabel forfaitaire waarderingen

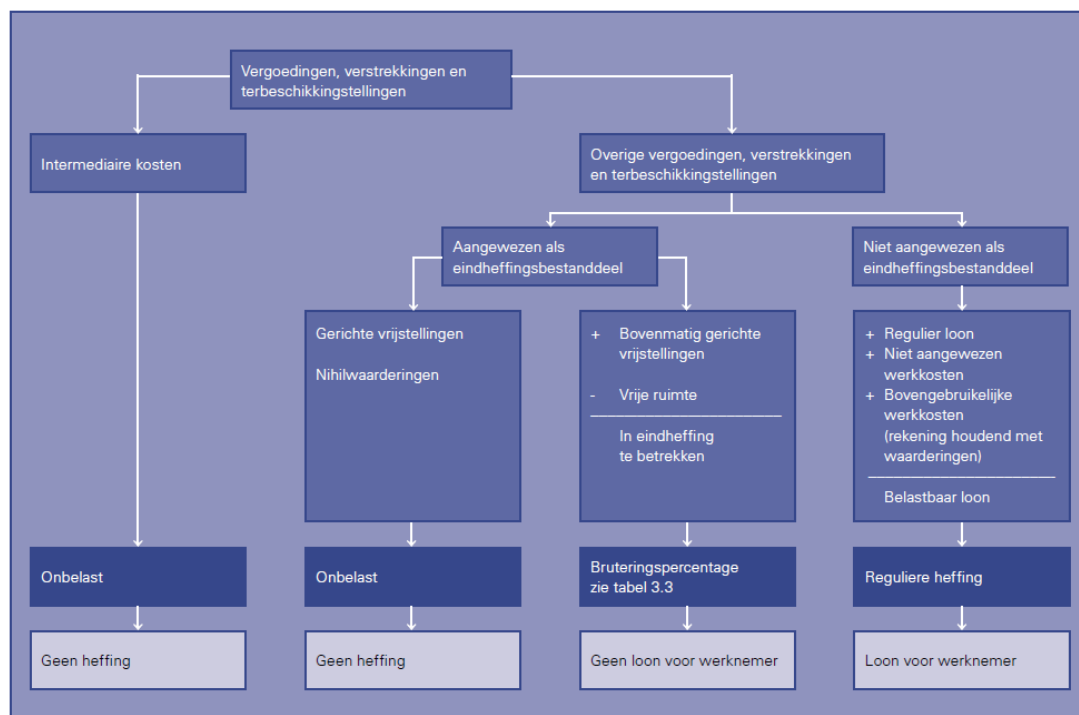
Loon in natura zonder nihilwaardering, normbedragen voor:	2016	2015	2014
	EUR	EUR	EUR
Maaltijden op de werkplek	3,25	3,20	3,15
Huisvesting en inwoning, per dag ¹⁾	5,45	5,40	5,35

¹⁾ Inclusief energie, water en bewassing. Niet van toepassing wanneer het redelijkerwijs niet mogelijk is dat de werknemer zich aan deze voorziening kan onttrekken.

3.3.4 Tabel intermediaire kosten

Vergoedingen voor intermediaire kosten zijn vergoedingen voor bedragen die de werknemer meestal in opdracht en voor rekening van de werkgever voorschiet voor:
• zaken die tot het vermogen van het bedrijf gaan horen; • zaken die tot het vermogen van het bedrijf horen en die aan de werknemer ter beschikking zijn gesteld; • kosten die specifiek samenhangen met de bedrijfsvoering en niet met het functioneren van de werknemer, zoals kosten die de werknemer maakt voor externe representatie van het bedrijf.

3.4 Schematisch overzicht werkkostenregeling

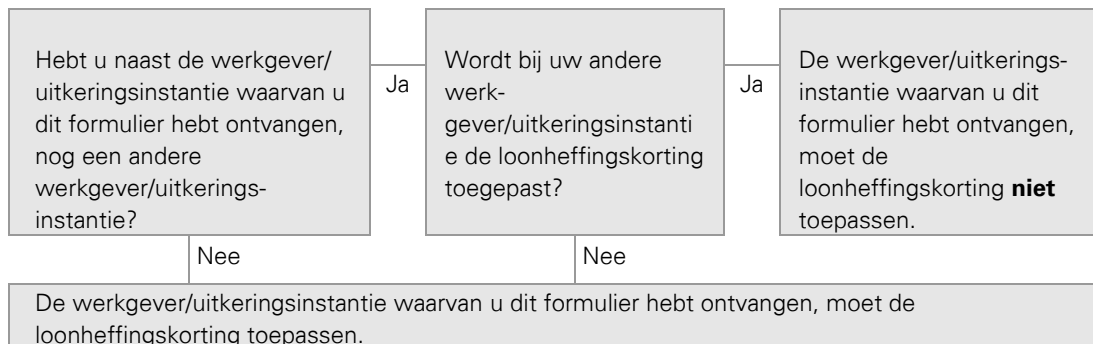
Op grond van het per 1 januari 2016 aangescherpte gebruikelijkheidscriterium mag de omvang van de als eindheffingsbestanddeel aangewezen vergoedingen en verstrekkingen niet in belangrijke mate (30% of meer) afwijken van de omvang van de vergoedingen en verstrekkingen die in de regel in overeenkomstige omstandigheden als eindheffingsbestanddeel worden aangewezen. Het gaat er bij het gebruikelijkheidscriterium om dat het gebruikelijk is dat de werkgever de eventueel verschuldigde loonheffing over de vergoedingen of verstrekkingen via de eindheffing voor zijn rekening neemt.

4 Loonbelasting

4.1 Loonheffingskorting

Er zijn zes heffingskortingen die een werkgever of uitkeringsinstantie mag toepassen bij de inhouding van belasting en premies, samen de loonheffingskorting genoemd. Deze mag maar door één werkgever/uitkeringsinstantie tegelijkertijd worden toegepast.

Wel of geen loonheffingskorting?

4.2 Afdrachtvermindering loonheffing

Om voor de afdrachtvermindering in aanmerking te komen, moet worden voldaan aan specifieke eisen. De bepaling van de hoogte van de afdrachtvermindering is per categorie verschillend.

Zeevaart	Voor werknemers van een schip dat onder Nederlandse vlag vaart. Werknemers van bepaalde schepen vallen niet onder de afdrachtvermindering.
S&O-werk ¹⁾	Werkgevers kunnen een afdrachtvermindering van loonbelasting krijgen voor werknemers die (gekwaliceerd) S&O verrichten.

- ¹⁾ Met ingang van 1 januari 2016 is de S&O-afdrachtvermindering niet alleen van toepassing op S&O-loonkosten, maar ook uit overige S&O-kosten en -uitgaven door het integreren van de Research- & developmentaftrek (RDA, zie 1.2.7.4) in de S&O-afdrachtvermindering.

4.2.1 S&O-afdrachtvermindering (niet-starters)¹⁾

2016			2015			2014		
S&O-kosten		Verminder	S&O-loonsom		Verminder	S&O-loonsom		Verminder
Meer dan	maar niet meer dan		Meer dan	maar niet meer dan		Meer dan	maar niet meer dan	
EUR	EUR	%	EUR	EUR	%	EUR	EUR	%
–	350.000	32	–	250.000	35	–	250.000	35
350.000		16	250.000		14	250.000		14

- ¹⁾ De S&O-afdrachtvermindering bedraagt in 2015 en 2014 maximaal EUR 14.000.000 per jaar.

4.2.2 S&O-afrachtvermindering (starters)¹⁾

2016			2015			2014		
S&O-kosten		Verminder-	S&O-loonsom		Verminder-	S&O-loonsom		Verminder-
Meer dan	maar niet meer dan	dering	Meer dan	maar niet meer dan	dering	Meer dan	maar niet meer dan	dering
EUR	EUR	%	EUR	EUR	%	EUR	EUR	%
–	350.000	40	–	250.000	50	–	250.000	50
350.000		16	250.000		14	250.000		14

¹⁾ De S&O-afrachtvermindering bedraagt in 2015 en 2014 maximaal EUR 14.000.000 per jaar.

4.3 Gebruikelijk loon

4.3.1 Gebruikelijk loon voor aanmerkelijkbelanghouders

	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Gebruikelijk loon ¹⁾	44.000	44.000	44.000

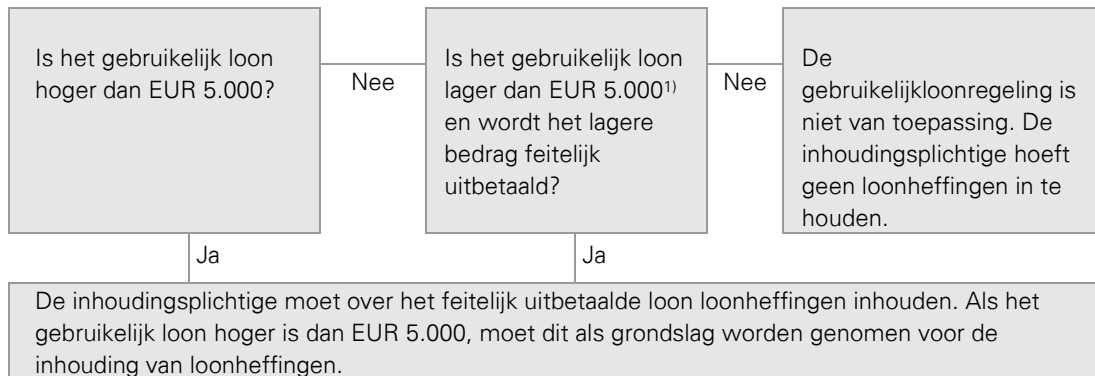
¹⁾ Het loon van een werknemer die arbeid verricht voor een vennootschap of coöperatie waarin hij of zijn partner een aanmerkelijk belang heeft of waaraan hij vermogensbestanddelen ter beschikking stelt, wordt in een kalenderjaar ten minste gesteld op het in de tabel genoemde bedrag. De mogelijkheid bestaat dat een afwijkend loon in aanmerking moet worden genomen.

4.3.2 Vaststelling gebruikelijk loon vanaf 2015

Hoogste van de volgende bedragen:	Lagere vaststelling indien:
75% van het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking¹⁾; - het loon van de meest verdienende werknemer van u of van een verbonden lichaam; - EUR 44.000.	- u aannemelijk kunt maken dat het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking lager is dan EUR 44.000 en lager is dan het loon van de meest verdienende werknemer van u of een verbonden lichaam. U stelt dan het loon op 100% van het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking; - u aannemelijk kunt maken dat 75% van het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking lager is dan het loon van de meest verdienende werknemer van u of van een verbonden lichaam. U stelt dan het loon op 75% van het loon van het loon uit de meest vergelijkbare dienstbetrekking, met een minimum van EUR 44.000.

¹⁾ Bij het begrip 'meest vergelijkbare dienstbetrekking' speelt een aanmerkelijk belang geen rol. Bij de meest vergelijkbare dienstbetrekking zijn ook vergelijkingen mogelijk met werknemers die niet hetzelfde werk doen.

4.3.3 Gebruikelijk loon EUR 5.000 of lager

- ¹⁾ De grens van EUR 5.000 geldt voor het totaal van de werkzaamheden van de aanmerkelijkbelanghouder; de grens wordt dus niet per vennootschap getoetst.

4.4 Pseudo-eindheffingen

	2016 %	2015 %	2014 %
Hoge lonen ¹⁾	vervallen	vervallen	16
VUT-regeling	52	52	52
Excessieve vertrekvergoedingen ²⁾	75	75	75
Backservice hoge inkomens	vervallen	vervallen	15

- ¹⁾ In 2013 en 2014 gold een maatregel die als tijdelijk is bestempeld voor werkgevers met werknemers die in 2012 en/of 2013 een loon uit tegenwoordige dienstbetrekking kregen van meer dan EUR 150.000. Over het meerdere dient de werkgever extra loonheffing af te dragen. Daarbij moet zowel het loon betaald door de werkgever zelf als het loon van met de werkgever verbonden vennootschappen worden meegeteld. De loonheffing dient in het aangiftetijdvak waarin 31 maart 2013 respectievelijk 31 maart 2014 valt, te worden aangegeven.
- ²⁾ Voor zover de excessieve vertrekvergoeding meer bedraagt dan het toetsloon van EUR 538.000 (2015: EUR 535.000 en 2014: EUR 531.000).

4.5 Vrijwilligersregeling

Vrijgesteld zijn de vergoeding of verstrekking aan een vrijwilliger die niet bij wijze van beroep arbeid verricht voor een algemeen nut beogende instelling, een sportorganisatie of een niet als zodanig aan te merken lichaam dat niet is onderworpen aan de vennootschapsbelasting of daarvan is vrijgesteld.

Vrijgesteld is de vergoeding of verstrekking met een gezamenlijke waarde van:	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Per maand	150	150	150
Per kalenderjaar	1.500	1.500	1.500

4.6 Modelstaat voor loonberekening 2016

	Te betalen door	Berekening nettoloon EUR	Berekening loonkosten EUR	Berekening grondslag EUR
Brutoloon	Werkgever	B	B	B
Pensioenpremie	Werkgever		+	
	Werknemer	-		-
Loon in natura	Werkgever		+	+
Bijstelling auto van de zaak	Werkgever			+
Eigen bijdrage voor privégebruik auto van de zaak	Werknemer	-	-	-
Levensloopsparen ¹⁾	Werknemer	-		-
Uniform loonbegrip				U
Loonheffing, rekening houdend met de algemene heffingskorting en de arbeidskorting inclusief afbouwpercentage en werkbonus oudere werknemers (indien van toepassing)	Werknemer	-		
Eindheffing voor rekening van werkgever (zie ook 3.2, 3.3 en 4.4)			+	
Premie WW-Awf (2,44%)	Werkgever		+	
Premie sectorfonds (variabel per sector)	Werkgever		+	
Basispremie WAO/WIA (6,38%)	Werkgever		+	
Gedifferentieerde premie Whk (variabel per werkgever)	Werkgever		+	
Inkomensafhankelijke bijdrage Zvw (6,75%)	Werkgever		+	
Nettoloon werknemer		N		
Afdrachtvermindering	Werkgever		-	
Loonkosten werkgever			K	

U = uniform loonbegrip (grondslag voor loonheffing, premie volksverzekeringen, werknemersverzekeringen en Zorgverzekering)

B = brutoloon

N = nettoloon werknemer

K = loonkosten werkgever

¹⁾ Als de waarde van het levenslooptegoed van de werknemer per 31 december 2011 minimaal EUR 3.000 was en per 1 januari 2014 meer bedraagt, dan nihil.

4.7 Bestanddelen van het loon 2016

Per 1 januari 2013 is de Wet uniformering loonbegrip in werking getreden. Hierdoor zijn de grondslagen van het loon voor de loonbelasting/volksverzekeringen, de werknemersverzekeringen en de Zvw gelijk. Voor de heffing van de werknemersverzekeringen en de Zvw geldt wel een maximumpremieloon waarover de premies en bijdragen zijn verschuldigd.

4.8 Werknemersverzekeringen

4.8.1 Premieheffingen

	2016	2015	2014
Leeftijdsgrens			
WW, WIA	AOW-leeftijd	AOW-leeftijd	AOW-leeftijd
Zvw (verzekerd vanaf 18 jaar)	Geen	Geen	Geen
Premieloon	EUR	EUR	EUR
Maximaal per werkdag:			
Zvw	202,93	199,90	197,74
WW en WIA/WAO	202,93	199,90	197,74
Maximumpremieloon per jaar			
Bij maximum aantal werkdagen van:	261	260	260
Voor Zvw	52.763	51.976	51.414
Voor WW-Awf	52.763	51.976	51.414
Voor WIA	52.763	51.976	51.414
Maximale inkomensafhankelijke premie Zvw			
- verplichte bijdrage werkgever aan Zorgverzekeringsfonds	3.562	3.612	3.856
- zonder verplichte bijdrage werkgever	2.902	2.521	2.776
Premie voor rekening van werkgever	%	%	%
Totale premie:			
- Inkomensafhankelijke bijdrage Zvw	6,75	6,95	7,50
- Inkomensafhankelijke bijdrage Zvw ³⁾	5,50	4,85	5,40
- Whk-rekenpremie	1,12	1,15	1,03
- Voor WW-wachtgeldverzekering ¹⁾	Variabel	Variabel	Variabel
- Voor opslag kinderopvang	0,50	0,50	0,50
- Voor WW-Awf	2,44	2,07	2,15
- Voor WIA-/WAO-basispremie ²⁾	6,38	5,75	4,95

¹⁾ De premie is per werkgever verschillend.

²⁾ Inclusief opslag kinderopvang.

³⁾ Voor directeuren-grotaandeelhouders die niet zijn verzekerd voor de werknemersverzekeringen, ondernemers en gepensioneerden geldt het lagere percentage voor de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet.

4.8.2 Uitkeringen ZW/WW/WIA

	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Maximumdagloon	202,17	199,15	197,00
Uitkering als percentage van het dagloon	%	%	%
ZW, ziekengeld ¹⁾	70	70	70
Zwangerschap + bevalling	100	100	100
WIA			
- WGA (ten minste 35% tot 80% loonverlies of ten minste 80% loonverlies met zicht op herstel)	Loongerelateerde uitkering	Loongerelateerde uitkering	Loongerelateerde uitkering
- IVA (ten minste 80% loonverlies, geen zicht op herstel)	75	75	75
WW	75/70 ²⁾	75/70 ²⁾	75/70 ²⁾
Maximumuitkeringsduur			
ZW, ziekengeld	104 weken	104 weken	104 weken
WIA (voorheen WAO)	Tot AOW-leeftijd	Tot AOW-leeftijd	Tot AOW-leeftijd
WW	Afhankelijk van arbeidsverleden	Afhankelijk van arbeidsverleden	Afhankelijk van arbeidsverleden

¹⁾ Over twee ziektejaren samen betaalt de werkgever maximaal 170% van het laatstverdiende loon.

²⁾ Eerste twee maanden 75%, daarna 70%.

5 Vennootschapsbelasting

5.1 Aftrekfaciliteiten en waarderingsvoorschriften

De in 1.2.3, 1.2.4 en 1.2.7 genoemde aftrekfaciliteiten en waarderingsvoorschriften zijn ook van toepassing op de winstbepaling voor de vennootschapsbelasting.

5.2 Verliesverrekening

Verliescompensatietermijnen	2016 jaar	2015 jaar	2014 jaar
Standaardverrekeningstermijnen			
Voorwaarts	9	9	9
Achterwaarts	1	1	1

5.3 Tarieven

5.3.1 Reguliere tarieven vennootschapsbelasting

2016			2015			2014		
Bij een belastbaar bedrag van meer dan			Bij een belastbaar bedrag van meer dan			Bij een belastbaar bedrag van meer dan		
EUR	EUR	%	EUR	EUR	%	EUR	EUR	%
–	200.000	20,0	–	200.000	20,0	–	200.000	20,0
200.000	–	25,0	200.000	–	25,0	200.000	–	25,0

5.3.2 Boxtarieven vennootschapsbelasting

Tarieven	2016 %	2015 %	2014 %
Innovatiebox (voorheen octrooi)¹)	5	5	5

¹) Voordelen uit immateriële activa waarvoor de belastingplichtige zelf een octrooi heeft verkregen, kunnen op verzoek worden belast naar een verlaagd tarief. Dit geldt ook voor kwekersrechten. Immateriële activa waarvoor geen octrooi is verleend maar die wel zijn voortgekomen uit een speur- en ontwikkelingsproject en waarvoor de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (www.rvo.nl) een S&O-verklaring heeft afgegeven, vallen ook onder de regeling. Met ingang van 1 januari 2011 is wettelijk vastgelegd dat verliezen op innovatieve activiteiten aftrekbaar zijn tegen het normale tarief in plaats van tegen het verlaagde tarief. Per 1 januari 2011 is de innovatiebox verruimd, waardoor innovatievoordelen behaald tussen de aanvraag van een octrooi en het verlenen ervan in de box kunnen worden betrokken. Per 1 januari 2013 bestaat de keuzemogelijkheid om de aan de innovatiebox toe te rekenen winst op forfaitaire wijze te bepalen. Als in het betreffende jaar of in de twee daaraan voorafgaande jaren een immaterieel activum is voortgebracht dat kwalificeert voor toepassing van de innovatiebox, kan men ervoor kiezen om 25% van de totale winst toe te rekenen aan de innovatiebox, met een maximum van EUR 25.000. Door Europese ontwikkelingen gaan de regels omtrent de innovatiebox (kwalificerende activa, berekening voordeel) hoogstwaarschijnlijk wijzigingen. Daarbij is voorzien in overgangsrecht. Tot uiterlijk 30 juni 2021 gebruik mag worden gemaakt van de huidige regeling, die verder nog tot 30 juni 2016 blijft openstaan voor nieuwe toetreders.

6 Dividendbelasting

	2016 %	2015 %	2014 %
Belasting voor rekening van gerechtigde ¹⁾	15	15	15
Belasting voor rekening van inhoudingsplichtige ¹⁾	$(100/85) \times 15$	$(100/85) \times 15$	$(100/85) \times 15$
Korting dooruitdeling ²⁾	3	3	3

¹⁾ Dividenduitkeringen aan in EU-lidstaten gevestigde rechtspersonen kunnen onder een 0%-tarief vallen als wordt voldaan aan alle vereisten voor de vrijstelling.

²⁾ Indien aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan, kan een korting worden toegepast op de af te dragen dividendbelasting bij 'dooruitdeling' van buitenlandse deelnemingsdividenden.

7 Omzetbelasting

7.1 Tarieven en regelingen

	2016 %	2015 %	2014 %
Tarieven	0/6/21	0/6/21	0/6/21
Bedrijfskantines ¹⁾	6	6	6
Kantines sportvereniging bij toepassing forfaitaire methode	11,5	11,5	11,5
	EUR	EUR	EUR
Kleine-ondernemersregeling: als gevolg van vermindering, geen btw verschuldigd als het per saldo af te dragen btw-bedrag gelijk is aan of minder dan ²⁾	1.345	1.345	1.345

¹⁾ Bij toepassing van het Besluit uitsluiting aftrek omzetbelasting 1968 (BUA).

²⁾ Daarboven neemt de vermindering geleidelijk af tot nihil bij een af te dragen bedrag van EUR 1.883.

7.2 Correctie privégebruik auto van de zaak

7.2.1 Hoofregel correctie privégebruik auto van de zaak

	2016	2015	2014
Correctie ondernemers/werknemers met privéritten ¹⁾	Werkelijk privégebruik	Werkelijk privégebruik	Werkelijk privégebruik
Grondslag	Btw op de gemaakte uitgaven	Btw op de gemaakte uitgaven	Btw op de gemaakte uitgaven

¹⁾ Woon-werkverkeer wordt als privé aangemerkt. De bijtelling ter zake van het privégebruik (bestel)auto moet in beginsel op basis van het daadwerkelijke privégebruik worden gecorrigeerd. Men mag ervoor kiezen om het privégebruik volgens een forfaitaire wijze te corrigeren (zie 7.2.2). De in deze onderdelen opgenomen teksten en percentages voorzien niet in de situatie dat een werknemer een vergoeding betaalt voor het privégebruik.

7.2.2 Forfaitaire correctie privégebruik auto van de zaak

	2016	2015	2014
	%	%	%
Correctie ondernemers/werknemers met privéritten			
Forfait	2,7	2,7	2,7
Verlaagd forfait ¹⁾	1,5	1,5	1,5
Grondslag	catalogusprijs, incl. btw en bpm	catalogusprijs, incl. btw en bpm	catalogusprijs, incl. btw en bpm

¹⁾ Vanaf het vijfde jaar na het jaar van ingebruikname bedraagt de forfaitaire heffing geen 2,7% maar 1,5%. De heffing bedraagt eveneens 1,5% als bij de aanschaf van de auto geen btw is afgetrokken, en bij margeauto's.

8 Belastingen van rechtsverkeer en kansspelbelasting

	2016	2015	2014
	%	%	%
Overdrachtsbelasting ¹⁾			
Woningen	2	2	2
Aanhoudingen van woningen die later worden verkregen	2	2	2
Overige onroerende zaken	6	6	6
Ruiling landerijen	Vrijgesteld	Vrijgesteld	Vrijgesteld
Assurantiebelasting	21	21	21
Kansspelbelasting	29	29	29

¹⁾ De termijn waarin een vermindering van overdrachtsbelasting kan worden verkregen bij doorverkoop van een woning of bedrijfspand, was van 1 september 2012 tot 1 januari 2015 tijdelijk verruimd van 6 naar 36 maanden.

9 Erf- en schenkbelasting

9.1 Vrijstellingen schenkbelasting¹⁾

	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Verkrijging door:			
Kind	5.304	5.277	5.229
Kind tussen 18 en 40 jaar (eenmalig) naar keuze:			
• ter vrije besteding	25.449	25.322	25.096
• voor eigen woning of voor een studie ²⁾	53.016	52.752	52.281
• tijdelijke verruiming voor eigen woning ³⁾	vervallen	vervallen	100.000
• voor eigen woning overgangsregeling ⁴⁾	27.570	27.432	27.187
Overige verkrijgers			
• ter vrije besteding	2.122	2.111	2.092
• tijdelijke verruiming voor eigen woning ³⁾	vervallen	vervallen	100.000
Door de Belastingdienst aangemerkte algemeen nut beogende instellingen (ANBI's)	Geheel	Geheel	Geheel
Amateursportinstellingen en niet-commerciële dorpshuizen, hobbyclubs, personeelsverenigingen, jeugdgroepen en buurtverenigingen (SBBI's)	Geheel	Geheel	Geheel

- ¹⁾ Voor toepassing van de vrijstellingen en het tarief worden schenkingen binnen hetzelfde kalenderjaar samengeteld.
- ²⁾ Bedrag kan worden gesplitst in ter vrije besteding en gedeeltelijk voor aankoop woning of voor een studie.
- ³⁾ De tijdelijke verruiming geldt voor schenkingen in de periode 1 oktober 2013 tot 1 januari 2015. De besteding moet voor 1 januari 2015 hebben plaatsgevonden. Alleen voor woningen in aanbouw is daarop een uitzondering mogelijk. Met ingang van 1 januari 2017 komt de tijdelijke verruiming permanent terug. Voor overige verkrijgers geldt dan ook dat ze tussen 18 en 40 jaar moeten zijn.
- ⁴⁾ Deze vrijstelling is ingevoerd voor kinderen die voor 1 januari 2010 reeds gebruik hebben gemaakt van de eenmalig verhoogde vrijstelling (ter vrije besteding). Zonder het opnemen van deze vrijstelling in de wet zouden deze kinderen niet een beroep kunnen doen op de verhoging van het vrijgestelde bedrag tot EUR 53.016 (2015: EUR 52.752 en 2014: EUR 52.281), welke vrijstelling per 1 januari 2010 in de wet is gekomen.

9.2 Vrijstellingen erfbelasting

	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Partner ¹⁾ en (klein)kinderen			
Verkrijging door:			
Partner			
• maximaal	636.180	633.014	627.367
• minimaal (na pensioenimputatie)	164.348	163.530	162.071
Kind			
• ziek/gehandicapt	60.439	60.138	59.601
• overig	20.148	20.047	19.868
Kleinkind	20.148	20.047	19.868
Ouders	47.715	47.477	47.053
Overige verkrijgers	2.122	2.111	2.092
Door de Belastingdienst aangemerkte algemeen nut beogende instellingen (ANBI's)	Geheel	Geheel	Geheel
Amateursportinstellingen en niet-commerciële dorpshuizen, hobbyclubs, personeelsverenigingen, jeugdgroepen en buurtverenigingen (SBBI's)	Geheel	Geheel	Geheel

¹⁾ Zie voetnoot 1 bij tabel 9.4.3 voor een beschrijving van het partnerbegrip.

9.3 Vrijstelling bij bedrijfsopvolging

	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Verkrijging ondernemingsvermogen van erflater of schenker ¹⁾ :			
• vrijstelling 100% tot en met een waarde van	1.060.298	1.055.022	1.045.611
• vrijstelling 83% boven waarde van ²⁾	1.060.298	1.055.022	1.045.611

¹⁾ Aan zowel de erflater als schenker worden voorwaarden gesteld waaronder zij ondernemingsvermogen onder toepassing van de vrijstelling kunnen overdragen. Daarnaast gelden vereisten waaraan de voortzetter van de verkregen onderneming moet voldoen.

²⁾ Voor het bedrag van de verschuldigde erf- en schenkbelasting bestaat de mogelijkheid uitstel van betaling te verkrijgen voor een periode van tien jaar. Er is echter wel invorderingsrente verschuldigd.

9.4 Tarieven

9.4.1 Tarief erf- en schenkbelasting 2016

Verkrijging tussen	en	I. Partners en kinderen ¹⁾		II. Kleinkinderen		III. Andere verkrijgers	
(1)	(2)	A	B	A	B	A	B
EUR	EUR	EUR	%	EUR	%	EUR	%
–	121.903	–	10	–	18	–	30
121.903	hoger	12.190	20	21.942	36	36.570	40

9.4.2 Tarief erf- en schenkbelasting 2015

Verkrijging tussen en		I. Partners en kinderen ¹⁾		II. Kleinkinderen		III. Andere verkrijgers	
(1)	(2)	A	B	A	B	A	B
EUR	EUR	EUR	%	EUR	%	EUR	%
–	121.296	–	10	–	18	–	30
121.296	hoger	12.130	20	21.833	36	36.389	40

9.4.3 Tarief erf- en schenkbelasting 2014

Verkrijging tussen en		I. Partners en kinderen ¹⁾		II. Kleinkinderen		III. Andere verkrijgers	
(1)	(2)	A	B	A	B	A	B
EUR	EUR	EUR	%	EUR	%	EUR	%
–	117.214	–	10	–	18	–	30
117.214	hoger	11.721	20	21.099	36	35.164	40

A: Belasting over het in kolom (1) genoemde bedrag.

B: Heffingspercentage over het gedeelte van de (belaste) verkrijging dat ligt tussen de bedragen van kolom (1) en kolom (2).

¹⁾ Als partners kwalificeren de volgende personen:

- a) gehuwden en daarmee gelijkgestelde geregistreerde partners (personen die gescheiden zijn van tafel en bed worden aangemerkt als ongehuwd);
- b) ongehuwden die gedurende ten minste een halfjaar (erfbelasting) of twee jaar (schenkbelasting) voldoen aan de volgende voorwaarden:
 - 1) beiden zijn meerderjarig;
 - 2) volgens de basisadministratie persoonsgegevens staan de ongehuwden op hetzelfde woonadres ingeschreven;
 - 3) op basis van een notariële akte is sprake van een wederzijdse zorgverplichting (aan deze voorwaarde hoeft niet te worden voldaan mits personen vijf jaar samenwonen);
 - 4) ongehuwden zijn geen bloedverwant in de rechte lijn (aan deze voorwaarde hoeft voor de erfbelasting niet te worden voldaan mits een van de partners mantelzorger is. Hiervoor moet dan wel een mantelzorgcompliment zijn ontvangen in het jaar voorafgaande aan het jaar van overlijden);
 - 5) er is geen sprake van meerrelaties.

10 Uitkeringen op grond van sociale wetten

10.1 AOW

	2016		2015		2014	
	Bruto p. mnd EUR	Vak. uitk. p. mnd EUR	Bruto p. mnd EUR	Vak. uitk. p. mnd EUR	Bruto p. mnd EUR	Vak. uitk. p. mnd EUR
Gehuwden ¹⁾	758,39	51,12	740,60	49,51	734,41	50,11
Gehuwden ¹⁾ met maximale toeslag (partner jonger dan 65)	1.516,78	102,24	1.481,20	99,02	1.468,82	100,22
Maximale toeslag	758,39	51,12	740,60	49,51	734,41	
Alleenstaanden	1.112,67	71,56	1.086,20	69,32	1.074,25	70,16
Alleenstaanden met kind tot 18 jaar	–	–	–	–	1.362,20	90,22
AOW-pensioen ingegaan voor 01-02-1994						
Gehuwden ¹⁾ zonder toeslag (partner jonger dan 65)	1.112,67	71,56	1.086,20	69,32	1.074,25	70,16
Maximale toeslag	404,11	30,68	395,00	29,70	394,57	
Gehuwden ¹⁾ met maximale toeslag (partner jonger dan 65)	1.516,78	102,24	1.481,20	99,02	1.468,82	100,22
Alleenstaanden	1.112,67	71,56	1.086,20	69,32		
Toeslagen						
MKOB ²⁾	vervallen		vervallen		25,59	

¹⁾ Of samenwonenden.

²⁾ Bedragen AOW zijn exclusief Mogelijke Koopkrachttegenemoetkoming voor Oudere Belastingplichtigen.

10.2 Anw

	2016		2015		2014	
	Bruto p. mnd EUR	Vak. uitk. p. mnd EUR	Bruto p. mnd EUR	Vak. uitk. p. mnd EUR	Bruto p. mnd EUR	Vak. uitk. p. mnd EUR
Nabestaandenuitkering (alleenstaande ouder) ¹⁾	1.150,91	85,55	1.138,01	83,56	1.405,04	107,92
Nabestaandenuitkering	1.150,91	85,55	1.138,01	83,56	1.127,17	83,93
Nabestaandenuitkering (voor degene die voor 1-7-1996 AWW hadden)	457,38	36,59	450,54	36,04	445,68	35,66
Verzorgingsuitkering	737,26	61,11	730,90	59,69	726,38	59,95
Kostdelersnorm	1.047,47	79,44	–	–	–	–
Wezenuitkering tot 10 jaar	368,29	27,38	364,16	26,74	360,69	26,86
Wezenuitkering van 10 tot 16 jaar	552,44	41,06	546,24	40,11	541,04	40,29
Wezenuitkering van 16 tot 21/27 jaar	736,58	54,75	728,33	53,48	721,39	53,72

pro memorie

Toeslagen			
Tegemoetkoming Anw	16,74	16,65	16,50

- ¹⁾ Met ingang van 1 januari 2015 wordt het kindgebonden budget verhoogd voor alleenstaande ouders via de zogeheten alleenstaande-ouderkop. De aanvulling zoals die bestond in 2014 komt hiermee te vervallen.

10.3 Bijstandsuitkeringen en normbedragen

10.3.1 IOAW- en IOAZ-uitkering per maand

De Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) is bestemd voor oudere, langdurig werklozen die 50 jaar of ouder waren op het moment dat zij werkloos werden, en voor gedeeltelijk arbeidsongeschikte werklozen ongeacht hun leeftijd. De Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) is bestemd voor ex-zelfstandigen van 55 jaar of ouder en gedeeltelijk arbeidsongeschikte ex-zelfstandigen (ongeacht hun leeftijd), die noodgedwongen hun bedrijf of beroep moesten beëindigen

	2016 EUR ¹⁾ (excl. 8% vakantie- toeslag)	2015 EUR ¹⁾ (excl. 8% vakantie- toeslag)	2014 EUR ¹⁾ (excl. 8% vakantie- toeslag)
Gehuwde en ongehuwde partners beiden vanaf 21 jaar	1.463,28	1.463,28	1.454,98
Alleenstaanden en alleenstaande ouders zonder meerderjarige medebewoners	1.145,46		
Alleenstaanden en alleenstaande ouders zonder meerderjarige medebewoners	1.044,84		
Eenoudergezinnen ²⁾	–	–	1.400,73
Alleenstaanden vanaf 23 jaar	–	1.131,98	1.121,87
Alleenstaanden van 22 jaar	–	891,07	882,95
Alleenstaanden van 21 jaar	–	749,06	744,10

- ¹⁾ Op deze bedragen worden de brutotoeslagen van de rechthebbende en zijn partner in mindering gebracht.
- ²⁾ Met ingang van 1 januari 2015 wordt het kindgebonden budget verhoogd voor alleenstaande ouders via de zogeheten alleenstaande-ouderkop. De aanvulling zoals die bestond in 2014 komt hiermee te vervallen.

10.3.2 Participatiewet

Nettonormbedrag per maand voor mensen die een uitkering krijgen op grond van de Participatiewet (voorheen: Wet werk en bijstand).

	2016 EUR (excl. 5% vakantie- toeslag)	2015 EUR (excl. 5% vakantie- toeslag)	2014 EUR (excl. 5% vakantie- toeslag)
Leeftijd van 21 jaar tot pensioengerechtigde leeftijd			
Gehuwden of ongehuwd samenwonenden	1.320,09	1.303,99	1.286,81
Alleenstaande ouders	924,06	912,79	900,77
Alleenstaanden	924,06	912,79	643,41
Maximale toeslag alleenstaande ouders en alleenstaanden	vervallen	vervallen	257,36
Pensioengerechtigde leeftijd of ouder			
Gehuwden of ongehuwd samenwonenden beiden de pensioengerechtigde leeftijd of ouder	1.481,31	1.377,46	1.360,13
Gehuwden of ongehuwd samenwonenden met een partner tot de pensioengerechtigde leeftijd	1.481,31	1.377,46	1.360,13
Alleenstaande ouders	1.038,23	1.011,67	1.243,53
Alleenstaanden	1.038,23	1.011,67	988,15

10.4 Minimumloon per maand

	2016 EUR (excl. 8% vakantie- toeslag)	2015 EUR (excl. 8% vakantie- toeslag)	2014 EUR (excl. 8% vakantie- toeslag)
23 jaar en ouder	1.524,60	1.501,80	1.485,60
22 jaar	1.295,90	1.276,55	1.262,75
21 jaar	1.105,35	1.088,80	1.077,05
20 jaar	937,65	923,60	913,65
19 jaar	800,40	788,45	779,95
18 jaar	693,70	683,30	675,95
17 jaar	602,20	593,20	586,80
16 jaar	526,00	518,10	512,55
15 jaar (vakantiewerkers)	457,40	450,55	445,70

10.5 Kinderbijslag (AKW)

10.5.1 Uitkeringen per kwartaal

	0 t/m 5 jaar EUR	6 t/m 11 jaar EUR	12 t/m 17 jaar EUR
Per kind	197,67	240,03	282,39

10.5.2 Maximale nettobijverdiensten per kwartaal

	EUR
Leeftijd	
0 tot 16 jaar	Onbeperkt
16 en 17 jaar ¹⁾	1.266

- ¹⁾ Als het kind 16 jaar of ouder is, moet onderscheid worden gemaakt tussen wat het kind verdient in de zomervakantie en in de rest van het jaar. In de zomermaanden (juni, juli en augustus) mag het kind met vakantiewerk in totaal EUR 1.300 netto bijverdienen zonder dat dit van invloed is op de kinderbijslag in dat kwartaal. Daarnaast bestaat de verplichting om inkomen hoger dan de maximale nettobijverdienstengrens aan de SVB door te geven.

11 Zorgverzekeringswet

Degene die niet in loondienst werkt, zoals een zelfstandig ondernemer, freelancer of alfhulp, moet zelf de inkomensafhankelijke bijdrage betalen.

	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Zvw-inkomensgrens voor de inkomensafhankelijke bijdrage	52.763	51.976	51.414
Premie (%)	5,50	4,85	5,40
Maximale premie (EUR) ¹⁾	2.902	2.521	2.776

- ¹⁾ Naast de inkomensafhankelijke bijdrage is de verzekerde een nominale premie verschuldigd aan de zorgverzekeraar.

12 Wet belastingen op milieugrondslag (Wbm)

12.1 Afvalstoffenbelasting

Voor het storten van	Per 1.000 kilogram	2016 EUR	2015 EUR	2014 ¹⁾ EUR
Afvalstoffen:				
Stortafval	(excl. omzetbelasting)	13,07	13	17
Afval dat wordt verbrand	(excl. omzetbelasting)	13,07	13	nihil
Afval dat wordt gerecycled	(excl. omzetbelasting)	nihil	nihil	nihil

¹⁾ Met ingang van 1 april 2014, voor het storten van afval.

12.2 Belasting op leidingwater

Voor het verbruik van	Per m ³	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Leidingwater (m ³)				
0 - 300	(excl. omzetbelasting)	0,335	0,330	0,330
> 300		–	–	–

12.3 Kolenbelasting

Voor het gebruik van	Per 1.000 kilogram	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Kolen	(excl. omzetbelasting)	14,47	14,40	14,27

12.4 Energiebelasting

12.4.1 Aardgas (per m³)

Tarieven (exclusief omzetbelasting)	2016 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Aardgas (m ³)			
0 - 170.000	0,25168	0,1911	0,1894
170.000 - 1.000.000	0,06954	0,0677	0,0446
1.000.000 - 10.000.000	0,02537	0,0247	0,0163
> 10.000.000	0,01212	0,0118	0,0117
Aardgas voor CNG-vulstation	0,16080	0,1600	0,1280

12.4.2 Elektriciteit (per kWh)

Tarieven (exclusief omzetbelasting) ¹⁾		2016	2015	2014
		EUR	EUR	EUR
Elektriciteit (kWh)				
0 -	10.000	0,10070	0,1196	0,1185
10.000 -	50.000	0,04996	0,0469	0,0431
50.000 -	10.000.000	0,01331	0,0125	0,0115
> 10.000.000	Niet zakelijk	0,00107	0,0010	0,0010
> 10.000.000	Zakelijk	0,00053	0,0005	0,0005

¹⁾ Op de energiebelasting die aan de hand van deze tarieven is berekend, wordt vervolgens per elektriciteitsaansluiting met een verblijfsfunctie een belastingvermindering toegepast van EUR 310,81 (2015: EUR 311,84 en 2014: EUR 318,62) per verbruiksperiode van twaalf maanden. De belastingvermindering is met ingang van 2015 afgeschaft voor elektriciteitsaansluitingen zonder verblijfsfunctie. In 2014 bedroeg deze belastingvermindering EUR 119,62.

12.5 Opslag duurzame energie

12.5.1 Aardgas (per m³)

Tarieven (exclusief omzetbelasting)		2016	2015	2014
		EUR	EUR	EUR
Aardgas (m ³)				
0 -	170.000	0,01113	0,0074	0,0046
170.000 -	1.000.000	0,0042	0,0028	0,0017
1.000.000 -	10.000.000	0,0013	0,0008	0,0005
> 10.000.000		0,0009	0,0006	0,0004

12.5.2 Elektriciteit (per kWh)

Tarieven (exclusief omzetbelasting)		2016	2015	2014
		EUR	EUR	EUR
Elektriciteit (kWh)				
0 -	10.000	0,0056	0,0036	0,0023
10.000 -	50.000	0,0070	0,0046	0,0027
50.000 -	10.000.000	0,0019	0,0012	0,0007
> 10.000.000		0,000084	0,000055	0,000034

12.6 Afvalfonds Verpakkingen¹⁾

Tarieven (exclusief omzetbelasting) ²⁾	2016	2015	2014
	EUR	EUR	EUR
Materiaalsoort:			
Glas	0,0560	0,0595	0,0595
Papier en karton	0,0220	0,0233	0,0233
Kunststof	0,6400	0,3876	0,3876
Biokunststof	0,0200	0,0212	0,0212
Aluminium	0,0200	0,0212	0,0212
Overige metalen	0,0200	0,0212	0,0212
Hout	0,0200	0,0212	0,0212
Andere materiaalsoorten	0,0200	0,0212	0,0212
Algemeen tarief (indien geen uitsplitsing mogelijk is)	0,7700	0,4700	0,4700
Drankenkartons	0,1800	0,1200	–
Statiegeldflessen	0,0200	0,0212	0,0212
Kunstoffles zonder statiegeld	7,50	7,50	–

¹⁾ Het Afvalfonds Verpakkingen (www.afvalfondsverpakkingen.nl) vervangt de per 1 januari 2013 afgeschafte verpakkingenbelasting.

²⁾ Tarief per kilogram verpakkingsmateriaal. Voor iedere belastingplichtige geldt een belastingvrijstelling van 50.000 kilogram.

13 Discontopercentages en wettelijke rente

13.1 Belastingrente, invorderingsrente en wettelijke rente

	Belastingrente vennootschaps- belasting ¹⁾ %	Belastingrente overige belastingen ¹⁾ %	Invorderings- rente ¹⁾ %	Niet-handels- transacties %	Handelstransacties %
Per 1 januari 2013	3	3	3	3	8,00
Per 1 juli 2013	3	3	3	3	8,50
Per 1 januari 2014	3	3	3	3	8,25
Per 1 april 2014	8,25	4	4	3	8,25
Per 1 juli 2014	8,25	4	4	3	8,15
Per 1 september 2014	8,15	4	4	3	8,15
Per 1 januari 2015	8,15	4	4	2	8,05
Per 1 maart 2015	8,05	4	4	2	8,05

Bron: www.belastingdienst.nl en www.wettelijkerente.net

- ¹⁾ De Belastingdienst brengt vanaf 2013 belastingrente in rekening als het opleggen van een belastingaanslag met een door de belanghebbende te betalen bedrag door toedoen van die belanghebbende te lang op zich laat wachten. Voorts vergoedt de Belastingdienst belastingrente als hij er te lang over doet een belastingaanslag met een uit te betalen bedrag vast te stellen als die aanslag overeenkomt met een ingediende aangifte. Belastingrente heeft betrekking op periodes die aanvangen per 1 januari 2012. Per 1 april 2014 is de belastingrente voor de vennootschapsbelasting gaan aansluiten bij de wettelijke rente voor handelstransacties, met een minimum van 8%. De belastingrente voor de overige belastingen en de invorderingsrente zijn per 1 april minimaal 4%. Tot 1 april 2014 gold daarvoor nog het tarief van 3%.

13.2 Rentetarieven ECB

	Depositorente %	Basisherfinan- cieringsrente %	Marginale beleningsrent e %
2013 (08-05-2013)	0,00	0,50	1,00
2013 (13-11-2013)	0,00	0,25	0,75
2014 (11-06-2014)	-0,10	0,15	0,40
2014 (10-09-2014)	-0,20	0,05	0,30
2015 (9-12-2015)	-0,30	0,05	0,30

Bron: De Nederlandsche Bank (www.statistics.dnb.nl)

13.3 U-rendement

	2015 %	2014 %	2013 %
Januari	0,68	1,75	1,30
Februari	0,57	1,74	1,25
Maart	0,43	1,71	1,35
April	0,31	1,64	1,44
Mei	0,22	1,51	1,46
Juni	0,26	1,41	1,33
Juli	0,38	1,30	1,32
Augustus	0,55	1,18	1,41
September	0,59	1,07	1,61
Oktober	0,60	0,96	1,78
November	0,55	0,86	1,87
December	0,50	0,77	1,84
Jaargemiddelde	0,47	1,33	1,50

Bron: www.pensioenperspectief.nl

14 Koersen

14.1 Valutakoersen

			31 december 2015	31 december 2014	31 december 2013
Canada	per EUR 1	CAD	1,5144	1,4068	1,4645
Denemarken	per EUR 1	DKK	7,4612	7,4445	7,4590
Verenigd Koninkrijk	per EUR 1	GBP	0,7344	0,7797	0,8322
Japan	per EUR 1	JPY	131,1900	145,0800	144,5000
Noorwegen	per EUR 1	NOK	9,5870	8,9880	8,3675
Verenigde Staten	per EUR 1	USD	1,0902	1,2153	1,3770
Zweden	per EUR 1	SEK	9,1679	9,3829	8,8630
Zwitserland	per EUR 1	CHF	1,0817	1,2022	1,2265

Bron: ABN AMRO

15 Lijst met afkortingen

AKW	Algemene Kinderbijslagwet
Anw	Algemene nabestaandenwet
AOW	Algemene Ouderdomswet
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AWW	Algemene Weduwen- en Wezenwet
Bpm	Belasting van personenauto's en motorrijwielen
Btw	Belasting toegevoegde waarde
ECB	Europese Centrale Bank
EER	Europese Economische Ruimte
IB	Inkomstenbelasting
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers
IVA	Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten
Vpb	Vennootschapsbelasting
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
Wbm	Wet belastingen op milieugrondslagen
WGA	Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten
Whk	Werkhervattingskas
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WKR	Werkkostenregeling
Wlz	Wet langdurige zorg
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WW	Werkloosheidswet
Zvw	Zorgverzekeringswet
ZW	Ziektewet

Contact

Meijburg & Co

Laan van Langerhuize 9

1186 DS Amstelveen

Postbus 74600

1070 DE Amsterdam

Esther Zandvliet – de Groot

T: +31 (0)88 90 91493

E: zandvliet-degroot.esther@kpmg.com

Meijburg.nl

De in deze publicatie opgenomen informatie is van algemene aard en heeft geen betrekking op de specifieke omstandigheden van een bepaald individu of een bepaalde entiteit. Hoewel bij de totstandkoming van deze publicatie de grootst mogelijke zorgvuldigheid is betracht, kunnen wij niet garanderen dat de daarin opgenomen informatie op de datum van ontvangst juist en volledig is of dat in de toekomst zal blijven. Op grond van deze informatie dient geen actie ondernomen te worden zonder adequate professionele advisering na een grondig onderzoek van de specifiek van toepassing zijnde situatie.